

Kecskeméti Törvényszék
1.B. 73/2012/32. szám

Alkotmánybíróság részére

Budapest

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/2809-3/2012.
Érkezett:	2012 MÁJ 11.
Példány:	1+1
Melléklet:	14 db
Kezelőiroda:	P-1

A hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt [redacted] és társai ellen indult büntető ügyben a törvényszék a 2012. április 21. napján elfaxolt tájékoztatást követően az Abtv. 53.§ (3) bekezdése alapján megküldi az Alkotmánybíróság részére [redacted] I.r., [redacted] II.r., [redacted] III.r., [redacted] V.r., [redacted] VI.r., [redacted] VIII.r., [redacted] X.r., [redacted] XI.r., [redacted] XII.r., [redacted] XIII.r., [redacted] XIV.r. és [redacted] XV.r. vádlottak védői által benyújtott alkotmányjogi panaszt és mellékleteit, egyben tájékoztatásul közli, hogy az ügyben 2012. június 13. napjára, július 13. napjára, majd 2012. szeptemberétől folyamatosan tárgyalási napokat tűzött ki.

Kecskemét, 2012. május 8. napján

dr. Hadnagy Ibolya s.k.
a tanács elnöke

Alkotmánybíróság részére

Ügyszám: Kecskeméti Törvényszék
1.B.73/2012.

Tárgy: alkotmányjogi panasz

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/2809-3/2012.
Kezelt:	2012 MÁJ 11.
Példány:	1+1
Melléklet:	14 db
Kezelőiroga:	P+

KECSKEMÉTI TÖRVÉNYSZÉK	
FOLAJSTROM SZÁM KEZDŐÍRATON:	Luludr
Érkezett:	2012 APR. 16
PÉLDÁNY:	1 FELZET: 1/2
MELLÉKLET:	13+1 KÖZTUK: -
FOLAJSTROM SZÁM UTÓÍRATON:	B. 73/2012

SZEMÉLYESEN BEADVA /20

Alulírott dr. Kádár András (székhely: 1054 Budapest, Alkotmány u. 31. IV/17.) ügyvéd, a [REDACTED] és társai ellen bünszervezetben elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt a Kecskeméti Törvényszék előtt 1.B.73/2012. számon folyamatban lévő büntetőügyben, [REDACTED] vádlott (lakóhelye: [REDACTED]) jogi képviselőjeként

Alulírott dr. Papp Gábor (székhely: 1068 Budapest, Csengery u. 76. I/6.) ügyvéd, a [REDACTED] és társai ellen bünszervezetben elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt a Kecskeméti Törvényszék előtt 1.B.73/2012. számon folyamatban lévő büntetőügyben, [REDACTED] vádlott (lakóhelye: [REDACTED]) jogi képviselőjeként

Alulírott dr. Bánáti János (székhely: 1137 Budapest, Katona József u. 14. III/2.) ügyvéd, a [REDACTED] és társai ellen bünszervezetben elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt a Kecskeméti Törvényszék előtt 1.B.73/2012. számon folyamatban lévő büntetőügyben, [REDACTED] vádlott (lakóhelye: [REDACTED]) jogi képviselőjeként

Alulírott dr. Körösi Tibor (székhely: 1137 Budapest, Szent István krt. 18. IV/2/a.) ügyvéd, a [REDACTED] és társai ellen bünszervezetben elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt a Kecskeméti Törvényszék előtt 1.B.73/2012. számon folyamatban lévő büntetőügyben, [REDACTED] vádlott (lakóhelye: [REDACTED]) jogi képviselőjeként

Alulírott dr. Bárándy Péter és ifj. dr. Gábor László (székhely: 1137 Budapest, Szent István krt. 18.) ügyvéd, a [REDACTED] és társai ellen bünszervezetben elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt a Kecskeméti Törvényszék előtt 1.B.73/2012. számon folyamatban lévő büntetőügyben, [REDACTED] vádlott (lakóhelye: [REDACTED]) jogi képviselőjeként

Alulírott dr. Francsics Imre (székhely: 1137 Budapest, Szent István krt. 18.) ügyvéd, a [REDACTED] és társai ellen bünszervezetben elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt a Kecskeméti Törvényszék előtt 1.B.73/2012. számon folyamatban lévő büntetőügyben, [REDACTED] vádlott (lakóhelye: [REDACTED]) jogi képviselőjeként

Alulírott dr. Újváry Zsolt (székhely: 1117 Budapest, Prielle Kornélia u. 19/A fszt.2.) ügyvéd, a [REDACTED] és társai ellen bünszervezetben elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt a Kecskeméti Törvényszék előtt 1.B.73/2012. számon folyamatban lévő büntetőügyben, [REDACTED] vádlott (lakóhelye: [REDACTED]) jogi képviselőjeként

Alulírott dr. Borsai Nelly (székhely: 1054 Budapest, Szemere utca 17. V. em. 2.) és dr. Dezső Antal (székhely: 1132 Budapest, Victor Hugo u. 45. I/3.) ügyvéd, a [REDACTED] és társai ellen bünszervezetben elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt a Kecskeméti Törvényszék előtt 1.B.73/2012. számon folyamatban lévő büntetőügyben, [REDACTED] (lakóhelye: [REDACTED]) jogi képviselőjeként

Alulírott dr. Borsai Nelly (székhely: 1054 Budapest, Szemere utca 17. V. em. 2.) ügyvéd, a [REDACTED] és társai ellen bünszervezetben elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt a Kecskeméti Törvényszék előtt 1.B.73/2012. számon folyamatban lévő büntetőügyben, [REDACTED] vádlott (lakóhelye: [REDACTED]) jogi képviselőjeként

Alulírott dr. Pap Lajos (székhely: 1137 Budapest, Szent István krt. 18.) ügyvéd, a [REDACTED] és társai ellen bünszervezetben elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt a Kecskeméti Törvényszék előtt 1.B.73/2012. számon folyamatban lévő büntetőügyben, [REDACTED] vádlott (lakóhelye: [REDACTED]) jogi képviselőjeként

Alulírott dr. Környei László (székhely: 1035 Budapest, Szentendrei út 27.) ügyvéd, a [REDACTED] és társai ellen bünszervezetben elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt a Kecskeméti Törvényszék előtt 1.B.73/2012. számon folyamatban lévő büntetőügyben, [REDACTED] vádlott (lakóhelye: [REDACTED]) jogi képviselőjeként

Alulírott dr. Kardos Éva (székhely: 1011 Budapest, Jégverem u. 1. fsz. 3.) ügyvéd, a [REDACTED] és társai ellen bünszervezetben elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt a Kecskeméti Törvényszék előtt 1.B.73/2012. számon folyamatban lévő büntetőügyben, [REDACTED] vádlott (lakóhelye: [REDACTED]) jogi képviselőjeként

alkotmányjogi panaszt

terjesztünk elő az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének c) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján.

Kérjük, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság

- **Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (2011. december 31.) 11. cikk (3) bekezdését és 31. cikk (2) bekezdésének utolsó mondatát,**

- a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 62., 63. és 64. §-át és
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 20/A. §-át

2012. január 1-jei hatállyal megsemmisíteni szíveskedjék, annak megállapításával, hogy a megsemmisített jogszabályok az alkotmányjogi panasszal érintett büntetőeljárásban nem alkalmazhatók.

Amennyiben a Tisztelt Alkotmánybíróság álláspontja szerint jelen ügyben az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján nincs helye alkotmányjogi panasz benyújtásának, az alkotmányjogi panaszt másodlagosan az Abtv. 26. § (2) bekezdésére alapítjuk.

A megtámadott rendelkezések sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (3) bekezdését, és a XXVIII. cikk (7) bekezdését.

Kijelentjük, hogy az alkotmányjogi panasz eljárást az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény (Egyezmény) 35. cikk alkalmazásában hatékony jogorvoslatnak tekintjük, ezért is szükségesnek tartjuk az Emberi Jogok Európai Bírósága (Bíróság) előtti eljárás előfeltételeként a Tisztelt Alkotmánybíróság eljárásának lefolytatását.

I. Előfeltételek

Előzmények

██████████ és társai ellen bünszervezetben elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt folyt nyomozás, melynek során a Központi Nyomozó Főügyészség a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszékhez nyújtotta be a vádiratot. A Fővárosi Törvényszék elnöke 2012. január 17-én a Bszi. 62. § (2) bekezdésére figyelemmel az Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnökénél kezdeményezte a büntetőügy elbírálására más, azonos hatáskörű bíróság kijelölését. Az Országos Bírósági Hivatal elnöke 21/2012. (II. 16.) OBHE számú határozatával a Bszi. 62. § (1) bekezdése alapján az eljárás lefolytatására a Kecskeméti Törvényszéket jelölte ki.

Az OBH elnöke a határozatáról a Bszi. 63. § (3) bekezdése alapján értesítette a Fővárosi Törvényszék elnökét, mint indítványozót, a Kecskeméti Törvényszéket mint kijelölt bíróságot, valamint a legfőbb ügyészt. A vádlottak és védőik az OBH elnökének határozatát nem kapták meg, az ügy áthelyezéséről a sajtóból, illetőleg úgy értesültek, hogy a vádiratot részükre már a Kecskeméti Törvényszék kézbesítette.

Az OBH elnöke 2012. február 16-án más ügyek, köztük másik két büntetőügy áthelyezéséről is döntött. Az egyik ügyet a Fővárosi Törvényszékről a Balassagyarmati Törvényszékre, a másik ügyet a Fővárosi Ítéltábláról a Debreceni Ítéltáblára helyezte át.

Az alkotmánybíróági eljárás feltételeinek igazolása

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének c) pontja szerint az Alkotmánybíróság „alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját”.

Az Abtv. 26. § (1) bekezdése az alábbiakat tartalmazza: „Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán

- a) az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és
- b) jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva”.

Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (Ár.) 22. cikk (1) bekezdése szerint: „Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alkalmazásában alkotmányjogi panasz

- a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sértő, bírósági eljárásban alkalmazott jogszabály ellen az indítványozó jogorvoslati lehetőségeinek kimerítését követően vagy jogorvoslati lehetőségeinek hiányában benyújtott, valamint
- b) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sértő, egyedi ügyben közvetlenül, bírói döntés nélkül alkalmazott vagy hatályosuló jogszabály ellen az indítványozó jogorvoslati lehetőségeinek kimerítését követően vagy jogorvoslati lehetőségeinek hiányában benyújtott panasz”.

Egyedi ügy

Az Abtv. 1. § a) pontja szerint egyedi ügy: „a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet jogát vagy kötelezettségét, jogos érdekét vagy jogi helyzetét érintő vagy eldöntő bírósági eljárás”.

Nem igényel különösebb magyarázatot, hogy a vádlottal szemben folyamatban lévő büntetőeljárás olyan bírósági eljárás, amely a természetes személy vádlott jogát, kötelezettségét, jogos érdekét, jogi helyzetét érinti és eldönti.

Bírósági eljárásban történő jogalkalmazás

Az OBH elnöke a Be. szerint a büntetőeljárás lefolytatására illetékes bíróság helyett más bíróságot jelölt ki. A támadott jogszabályokat a büntetőeljárás során az OBH elnöke alkalmazta, határozatának jogkövetkezményei kiterjedtek a Fővárosi Törvényszékre, a Kecskeméti Törvényszékre, a vádlottakra, a védőkre, az ügyészségre, valamint az eljárásban résztvevő valamennyi szereplőre. Az OBH elnöke egy időben több ügy áthelyezéséről döntött, azonban nem egy meghatározott ügycsoport áthelyezéséről határozott, hanem egyes ügyekről külön-külön, egyedi határozattal, mindegyik esetben más ügyszámon. **A támadott jogszabályok alkalmazása folyamatban lévő konkrét büntetőeljárásban, méghozzá annak bírósági szakaszában, tehát bírósági eljárásban történt.** Az ominózus OBH-elnöki határozat is így fogalmaz: „[redacted] és 14 társa ellen bünszövetkezetben (sic!) elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt a Fővárosi Törvényszéken indult B. 54/2012. számú **büntetőügyben**, a Fővárosi Törvényszék elnökének 2012.El.X.A.12. számú indítványára - a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bsz) 76. § (1) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján - meghoztam a következő határozatot...”. Tehát maga az OBH elnöke is büntetőügyben hozott határozatnak tekinti a döntését.

A Kecskeméti Törvényszék éppen ennek a jogalkalmazásnak következményeként jár el, önmagában a Kecskeméti Törvényszék illetékes bíróságként való eljárása is a támadott

jogszabályok alkalmazását jelenti. Sem az Abtv. 26. § (1) bekezdése, sem az Ár. 22. cikk (1) bekezdése nem írja elő, hogy az alaptörvény-ellenes jogszabály bírósági eljárásban történő alkalmazása kizárólag az ügyben eljáró bíróság határozathozatala során következhet be. A két jogszabályhely az alkotmányjogi panasz benyújtásának feltételeként pusztán azt követeli meg, hogy az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazására bírósági eljárás alatt kerüljön sor. Ettől függetlenül, ha a Tisztelt Alkotmánybíróság az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt bírói döntéshez kötné, jelen alkotmányjogi panasz az Abtv. 26. § (2) bekezdésében foglaltaknak is megfelel.

Az OBH elnöke a határozatát a Bszi. 76. § (1) bekezdésének b) pontjában kapott felhatalmazás alapján a Bszi. 62. és 63. §-ára alapította, azonban a Bszi.-n kívül a Be.-támadott rendelkezése és az Ár. támadott bekezdése is felhatalmazza a határozat meghozatalára. Ugyan a büntetőeljárásban az OBH elnöke csak a Bszi.-re hivatkozott, így látszólag csak a Bszi. vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazása tekinthető alaptörvény-ellenesnek, azonban a Bszi. támadott rendelkezéseinek megsemmisítése nem tenné a határozatot alkalmazhatatlanná, hiszen azt az OBH elnöke a Bszi.-ben foglalt rendelkezések nélkül, a Be. és az Ár. alapján is meghozhatta volna. Így önmagában a Bszi. támadott rendelkezéseinek megsemmisítése nem orvosolja a vádlottak Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét. Ez pedig nyilvánvalóan ellentétes lenne az alkotmányjogi panasz intézményének céljával.

Alaptörvényben biztosított jog

Az Abtv.-ben említett „Alaptörvényben biztosított jog” fogalma az Abtv. indokolása szerint az alapjogok kategóriájánál tágabb, de a „bármely alaptörvényi rendelkezés” kategóriájánál szűkebb. Ez megítélésünk szerint azt jelenti, hogy az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvény „Szabadság és felelősség” fejezete alá tartozó alapjogokon kívül az Alaptörvény „Alapvetés” fejezetébe tartozó elveket is fel lehet vetni.

Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául a „Szabadság és felelősség” fejezet alá tartozó alapjogok megsértése szolgál, ehelyütt csak említésképpen hivatkozunk arra, hogy a támadott jogszabályok az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság elvébe is ütköznek. Az Ár. 31. cikk (2) bekezdésének utolsó mondatának megsemmisítése iránti kérelem részben az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdése miatt indokolt, részben pedig azért, mert a vádlottak Alaptörvény XXVIII. cikk (1), (3) és (7) bekezdésében foglalt alapvető jogait az alkotmányjogi panasszal támadott valamennyi rendelkezés együttes alkalmazása sérti.

Jelen alkotmányjogi panasz elbírálásának további előfeltétele, hogy az Ár. a 31. cikk (2) bekezdésének utolsó mondatával ellentétben ne minősüljön az Alaptörvény részének. Kétségtelen, hogy amennyiben az Ár. egésze az Alaptörvény részét képezné, akkor sem az Ár., sem az Ár. 11. cikk (3) bekezdésével lényegében azonos felhatalmazást tartalmazó Bszi. 62-64. §-ai és a Be. 20/A. §-a sem lehetne alaptörvény-ellenes. Többek között emiatt tartjuk szükségesnek az alkotmányjogi panasz elbírálása keretében az Ár. 31. cikk (2) bekezdése utolsó mondatának összevetését az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésével. E körben hivatkozunk az Abtv. 52. § (3) bekezdésére is.

Az alapvető jogok biztosának indítványa

Az alapvető jogok biztosja 2012. március 13-án kelt beadványában kérte elsődlegesen az Ár. egészének, másodlagosan többek között az Ár. 11. cikk (3) bekezdésének megsemmisítését, az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésére, az R. cikk (1) bekezdésére, az S. cikkére, a T. cikk

(3) bekezdésére és az Alaptörvény Záró rendelkezéseinek 3. pontjára hivatkozással. Amennyiben a Tisztelt Alkotmánybíróság jelen alkotmányjogi panasz elbírálását megelőzően az alapvető jogok biztosának beadványa alapján indult eljárásban megsemmisíti az Ár.-t, illetőleg annak 11. cikk (3) bekezdését, akkor természetesen a jelen alkotmányjogi panasz Ár-re vonatkozó fejtegetései okafogyottá válnak.

Jogorvoslati lehetőség

Az Abtv. 26. § (1) bekezdés b) pontjával összefüggésben előadjuk, hogy az OBH elnökének határozatával szemben a Bszi-ben **semmilyen jogorvoslati lehetőség nincs biztosítva**. A határozat meghozatalának lehetőségéről a Be. 20/A. §-a is rendelkezik, azonban a Be. 20/A. §-a alapján hozott OBH-elnöki határozat nem illeszkedik a Be.-ben szabályozott határozatokhoz, annyiban, hogy az nem minősül nyomozás során hozott határozatnak, nem minősül végzésnek és ítéletnek, így az ellen a Be. szerint *sem önálló fellebbezésnek nincs helye, sem az ítélet elleni fellebbezésben nem támadható*. Jelen alkotmányjogi panasz alapját éppen az ilyen határozatokkal szembeni jogorvoslati jog hiánya képezi, ennél fogva fel sem merülhet, hogy az OBH elnökének határozatával szembeni jogorvoslati lehetőségeket a vádlottaknak ki kellett volna meríteniük az alkotmányjogi panasz benyújtása előtt.

II.

Az alkotmányjogi panasszal érintett jogszabályok

Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(3) A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

A Bszi. indítvánnyal érintett rendelkezései:

62. § (1) Az OBH elnöke az ügy elbírálására az illetékes bíróság helyett kivételesen más, azonos hatáskörű bíróságot jelölhet ki, ha az ügy vagy a bíróságra az adott időszakban érkezett ügyek meghatározott csoportjának elbírálása a bíróság rendkívüli és aránytalan munkaterhe miatt ésszerű időn belül másként nem biztosítható és a kijelölés nem jár a kijelölt bíróság aránytalan megterhelésével.

(2) A kijelölést az ítéletábrá vagy a törvényszék elnöke, továbbá a legfőbb ügyész az ügy érkezésétől számított 15 napon belül indítványozhatja az OBH elnökénél.

(3) A kijelölés iránti indítványban meg kell indokolni, hogy a kijelöléssel érintett ügy vagy a bíróságra a (1) bekezdésben meghatározott időszakban érkezett ügyek meghatározott csoportja ésszerű időn belül való elbírálása miért nem biztosítható, továbbá fel kell sorolni azokat az ügyforgalmi, személyzeti és egyéb adatokat, amelyek a bíróság rendkívüli és aránytalan munkaterhét igazolják.

18. Az eljáró bíróság kijelölése

63. § (1) Az OBH elnöke az indítvány érkezésétől számított 8 napon belül megvizsgálja, hogy az ügyforgalmi, személyzeti és egyéb adatok, valamint a kijelöléssel érintett ügy

sajátosságaira tekintettel az indítvány megalapozott-e, továbbá, hogy mely bíróság jelölhető ki az eljárásra. Az OBH elnöke kikéri a kijelöléssel érintett bíróság és büntetőügy esetében - ha az indítványozó nem a legfőbb ügyész - a legfőbb ügyész véleményét, továbbá bármely bíróságtól adatot vagy véleményt kérhet; a megkeresésnek soron kívül eleget kell tenni.

(2) A kijelölésről az OBH elnöke az (1) bekezdés szerinti vélemények és adatok beérkezésétől számított 8 napon belül dönt az indítvány elutasításával, ha az nem megalapozott, vagy másik bíróság kijelölésével, ha az indítvány megalapozott.

(3) Az OBH elnöke a döntésről értesíti az indítványozót, továbbá másik bíróság kijelölése esetén a kijelölt bíróságot, valamint ha a kijelölés büntetőügyet érint a legfőbb ügyészt.

64. § A kijelöléssel érintett ügyben e fejezet szerinti újabb kijelölésnek nincs helye.

A Be. indítvánnyal érintett rendelkezése:

20/A. § Az Országos Bírósági Hivatal elnöke az illetékes bíróság helyett más, azonos hatáskörű bíróságot jelöl ki az ügy elbírálására, ha a bíróság rendkívüli munkaterhe miatt az ügyek ésszerű időn belül való elbírálása más módon nem biztosítható, és a kijelölés nem jár a kijelölt bíróság aránytalan megterhelésével.

Az Ár. indítvánnyal érintett rendelkezései:

11. cikk

(3) Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított ésszerű határidőn belüli bírói döntéshez való alapjog érvényesülése érdekében mindaddig, amíg a bíróságok kiegyensúlyozott ügyterhelése nem valósul meg, az Országos Bírósági Hivatal elnöke bármely ügy tárgyalására az általános illetékességű bíróságtól eltérő, de azonos hatáskörű bíróságot jelölhet ki.

31. cikk

2) Az Átmeneti rendelkezéseket az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 19. § (3) bekezdés a) pontja és 24. § (3) bekezdése alapján, Magyarország Alaptörvénye Záró rendelkezések rész 3. pontjára tekintettel fogadja el. Az Átmeneti rendelkezések az Alaptörvény részét képezik.

III.

Az alkotmányjogi panasszal támadott jogszabályok összehasonlítása

A Bszi. 62. § (1) bekezdése, a Be. 20/A. §-a és az Ár. 11. § (3) bekezdése szövegének összevetéséből az alábbi megállapításokat lehet tenni:

A Bszi.-ben

- az áthelyezés csak „kivételes” lehetőség,
- az áthelyezés az OBH elnökének mérlegelési jogába tartozik („jelölhet ki”),
- akkor is lehetőség van áthelyezésre, ha nem az ügy, hanem az „adott időszakban érkezett ügyek meghatározott csoportjának elbírálása” ütközik nehézségbe,
- az áthelyezést kérő bíróságon a munkatehernek „rendkívülinek és aránytalanoknak” kell lennie,
- csak akkor van lehetőség áthelyezésre, ha az ügy ésszerű időn belüli elbírálása „másként nem biztosítható”.

A Be.-ben

- a „kivételesség” nem szerepel,

- az OBH elnöke köteles más bíróságot kijelölni, ha a többi feltétel fennáll („jelöl ki”),
- az adott időszakban érkezett ügyek meghatározott csoportja elbírálásának nehézsége nem lehet szempont,
- az áthelyezést kérő bíróságon a munkatehernek nem kell „aránytalannak” lennie, csak „rendkívülinek”,
- szintén szerepel – bár más megfogalmazásban – az a feltétel, hogy csak akkor van lehetőség áthelyezésre, ha az ügy ésszerű időn belüli elbírálása másként nem biztosítható.

Az Ár.-ben

- a „kivételesség” nem szerepel,
- az áthelyezés az OBH elnökének mérlegelési jogába tartozik („jelölhet ki”),
- sem az ügy elbírálásának, sem az adott időszakban érkezett ügyek meghatározott csoportja elbírálásának nehézsége nem szempont,
- nem feltétel, hogy az áthelyezést kérő bíróságon a munkatehernek rendkívülinek vagy aránytalannak kell lennie,
- nem csak akkor van lehetőség áthelyezésre, ha az ügy ésszerű időn belüli elbírálása másként nem biztosítható,
- az áthelyezéseknek időbeli „korlátja” jelenik meg, mely szerint erre mindaddig lehetősége van az OBH elnökének, ameddig „a bíróságok kiegyensúlyozott ügyterhelése nem valósul meg”.

Az Ár. alapján tehát egy teljesen bizonytalan jövőbeli időpontig az OBH elnöke bármely ügyet bárhova áthelyezhet, függetlenül az eredetileg eljáró bíróság és a kijelölt bíróság ügyterhelésétől és az ügy ésszerű időn belüli elbírálásának követelményétől.

A három jogszabály lényeges pontokon tér el. Az OBH elnökének hatásköre, eljárási jogosultsága vagy kötelezettsége, az áthelyezés feltételei, a vizsgálandó szempontok különböznek, ami **sérti az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésében meghatározott jogállamiság elvét és az ahhoz szorosan kapcsolódó jogbiztonság követelményét.** A tisztességes eljárás követelménye a jogbiztonságból fakadó önálló alanyi jog, amely sérül, ha egy időben ugyanarra az eljárási jogintézményre különböző szabályozás van hatályban. Sérti az eljárás alanyainak alapvető jogait, ha nem tudják előre, pontosan milyen szabályok vonatkoznak rájuk.

Bármelyik jogszabályt is vesszük figyelembe, az OBH elnökének széleskörű felhatalmazása sérti a függetlenség és pártatlanság, és a tisztességes eljárás alapelvét. Az alkotmányjogi panasszal megtámadott rendelkezések szinte korlátlan felhatalmazást adnak egyrészt a bíróság elnökének arra, hogy a bíróságra érkezett ügyek közül melyiknek az áthelyezését kérje az OBH elnökétől, másrészt az OBH elnökének arra, hogy melyik bíróságot jelölje ki az ügy elbírálására. **A bíróság elnöke önkényesen válogathat az ügyek közül, az OBH elnöke pedig önkényesen válogathat a kevésbé leterhelt bíróságok közül.**

IV.

A 3/2012. (II. 20.) OBH Elnöki ajánlás

Az Alaptörvény 25. cikke és a Bszi. 16. §-a szerint *sem az OBH, sem az OBH elnöke nem része a bírósági szervezetnek (Bszi. II. fejezet), nem része az igazságszolgáltatásnak, az Alaptörvény az OBH-t nem is említi.*

Az alkotmányjogi panasszal megtámadott rendelkezéseken túlmenően 2012. február 16-án, a 21/2012. (II. 16.) OBHE számú határozat meghozatalának időpontjában más, a bíróság elnökének és az OBH elnökének eljárását szabályozó szabály nem volt hatályban. 2012. február 20-án megszületett a 3/2012. (II. 20.) OBH Elnöki ajánlás „az eljáró bíróság kijelöléséről az ügyek ésszerű időn belül való elbírálásának biztosítása érdekében” (Ajánlás). Tekintettel arra, hogy az Ajánlás négy nappal később született és öt nappal később lépett hatályba, mint a 21/2012. (II. 16.) OBHE számú határozat kelte, az Ajánlásnak jelen ügyben semmilyen relevanciája nincs. Ettől függetlenül érdemes szemügyre venni az Ajánlásban foglaltakat is, bár önmagában is sajátos, hogy az OBH elnöke részben saját eljárását szabályozva, saját maga részére bocsáthat ki ajánlást, *megteremtve a lehetőséget annak is, hogy akár ügyenként módosítsa azt.*

A preambulum szerint az OBH elnöke az Ajánlást „az eljáró bíróság kijelölése iránti kérelem objektív szempontok szerinti elbírálása” érdekében adja ki. Az OBH elnöke – bár a felhatalmazó jogszabályok erről nem szólnak – tehát érzékelt, hogy az ügyek áthelyezése során objektív szempontokat kell figyelembe venni. Ehhez képest az Ajánlás részletesen szabályozza a bíróság elnökének indítványára vonatkozó formai és tartalmi követelményeket (bár azt az Ajánlás alapján sem kell indokolnia a bíróság elnökének, hogy miért éppen annak az ügynek az áthelyezését kérte), az eljáró bíróság kijelölésének szabályai viszont semmilyen objektív feltételeket nem határoznak meg.

Az Ajánlás szerint az OBH elnöke a kijelölés során az OBH adatszolgáltatása, a megkeresett bíróságok és a legfőbb ügyész véleménye alapján az OBH Bírósági Főosztálya elemző előterjesztést tesz az elnök részére a döntés elősegítése érdekében. Az OBH elnöke a döntés előtt konzultál a Kúria kollégiumvezetőjével. A leterheltség megállapítása és a kijelölés során vizsgálandó körülmények közül az Ajánlás említi a beszerzett országos adatokat, valamint az illetékes bíróságok földrajzi elhelyezkedését. A konzultáció és az előterjesztés értelemszerűen, a megkeresett bíróságok és a legfőbb ügyész véleménye az Ajánlás kifejezett rendelkezése alapján nem köti az OBH elnökét a döntés meghozatalakor. Az egyébként is hiányos és az OBH elnökének feltűnően nagy mérlegelési lehetőséget hagyó szabályozást ráadásul tovább gyengíti, hogy az OBH elnökének indokolási kötelezettségéről az Ajánlás nem szól, és a határozatot az Ajánlás szerint sem kell közölni az ügy érintettjeivel. Így tehát bármilyen feltételeket is szab az Ajánlás a kijelöléshez, az indokolási kötelezettség hiánya miatt a határozatból nem lehet megállapítani, hogy a kijelölés feltételei fennálltak-e.

Az Ajánlás sem ad választ arra, hogy milyen szempontok alapján dönt az OBH elnöke, ha a rendelkezésre álló adatok alapján több bíróság is el tudna járni. Az Ajánlás előtt hozott határozatok nem tartalmazzák a beszerzett adatokat, a figyelembe vett szempontokat és a kijelölés objektív okait.

V.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megsértése

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése rögzíti a törvényes bíróhoz való jogot, a független és pártatlan bíróság követelményét és a tisztességes eljárás követelményét. Ugyanez a bekezdés tartalmazza az ügyek ésszerű határidőn belüli elbírálásának követelményét is.

Az Alkotmánybíróság az 1949. évi XX. törvény (Alkotmány) alapján a törvényes bíróhoz való jogot, a pártatlan és független bírósági eljárás követelményét, a fegyveregyenlőség elvét, a védelemhez való jogot és részben a jogorvoslati jogot is a tisztességes eljárás (fair trial) részének tekintette.

A törvényes bíróhoz való jog

A törvényes bíróhoz való jog azt jelenti, hogy a vádlottak ügyében annak a bíróságnak kell eljárnia, amely a törvény alapján hatáskörrel és illetékességgel rendelkezik, a bíróság működő bírók közül pedig az a bíró jár el, aki a bíróság belső ügyelosztási rendje alapján előre meghatározott, objektív elvek alapján kijelölésre kerül. A törvényes bíróhoz való jog érvényesülése az egyik előfeltétele a bíróság függetlenségének és pártatlanságának, valamint a tisztességes eljárásnak.

A Bszi. 8. § (1) bekezdése kimondja: „Senki sem vonható el törvényes bírójától. A (2) bekezdés rögzíti, hogy a „törvény által rendelt bíró az eljárási szabályok szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend alapján kijelölt bíró”. A Bszi. tehát a törvényes bíróhoz való jog két szintjét különbözteti meg: a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság szintjét és a bíróságon működő, ügyelosztási rend szerint eljáró bíró szintjét. Ehhez képest mondja ki a Bszi. 11. § (2) bekezdése, hogy az „ügyelosztási rendtől az eljárási törvényekben szabályozott esetekben, továbbá igazgatási úton a bíróság működését érintő fontos okból lehet eltérni. A Bszi. ezen szabálya tehát a bíróságon működő, ügyelosztási rend szerint eljáró bíró szintjén teszi lehetővé, hogy ne a törvényes bíró járjon el.

A büntetőügyekben eljáró bíróság hatáskörét és illetékességét a Be. 15-18. §-ai részletesen szabályozzák.

Hatásköri vagy illetékességi összeütközés esetén az eljáró bíróságot az érintett bíróságoknál egygel magasabb bírói fórum jelöli ki (Be. 20. §).

Ha egy bíróságon minden bíróval szemben kizárási ok merül fel vagy a kizárási ok bírósági vezetővel szemben merül fel, az eljáró bíróságot szintén egy magasabb szintű bírói fórum jelöli ki (Be. 24/A. §).

Amennyiben az ügy áttételre kerül vagy ügyek egyesítése vagy elkülönítése miatt folytatódna más bíróság előtt az ügy, az áttételről, az egyesítésről és elkülönítésről szintén bíróság (illetőleg a tanács elnöke) dönt, ráadásul ezen végzések ellen fellebbezésnek is van helye (Be. 264. §, 265. § és 276. §).

Természetesen előfordulhat az is, hogy az adott bíróságon belül az ügyelosztási rend szerinti bíró kizárási ok, egészségügyi ok vagy más elháríthatatlan ok miatt nem tud eljárni. Ezeket az eseteket a Be., illetőleg az ügyelosztási rend szintén előre meghatározott módon szabályozza, mégpedig akként, hogy más bíró kijelölésére az adott bíróság elnöke vagy az adott bíróság másik bírója, illetőleg bírósági tanácsa dönt.

Látható, hogy folyamatban lévő büntetőügyben a korábbi szabályok szerint is lehet ok arra, hogy az eredetileg törvény szerint eljáró bíróság vagy bíró helyett más bíróság vagy bíró járjon el, azonban ezeket a kérdéseket a Be. és a bíróságok ügyelosztási rendje szabályozza, a kijelölésről **az igazságszolgáltatási szervezetrendszeren belül, bírók döntenek.**

Ugyanígy, a Be. 2011. január 7-től 2011. december 31-ig hatályos 20/A. §-a a jelenleg hatályos áthelyezési lehetőséghez hasonló szabályt tartalmazott, csak hogy akkor az ügyek áthelyezéséről az Országos Igazságszolgáltatási Tanács indítványára a Legfelsőbb Bíróság döntött. Azaz a döntés ebben az esetben is megmaradt az igazságszolgáltatási szervezetrendszeren belül, bár az áthelyezések feltételeinek részletes szabályai hiányában ezen korábbi rendelkezés is alkotmányossági aggályokat vet fel.

Fontos kiemelni, hogy míg a bírósági szervezeten belüli, bíróságok által lefolytatott kijelölési eljárások során rendszerint a magasabb szintű bíróság illetékességi területén belüli bíróságot jelölnek ki, addig az OBH elnökét ilyen korlátok sem kötik. Így fordulhatott elő, hogy **az OBH elnöke a Kecskeméti Törvényszék kijelölésével nem csak az elsőfokon eljáró törvényes bírót vonta el a vádlottaktól, hanem a törvény szerint eredetileg másodfokon eljáró bírót is** elvonta tőlük. A Fővárosi Törvényszék eljárása esetén ugyanis másodfokon a Fővárosi Ítéltábla járt volna el, a Kecskeméti Törvényszék felettes fóruma pedig a Szegedi Ítéltábla. Az OBH elnökét tehát az sem köti, hogy az ilyen jelentőségű ügyben valószínűsíthető fellebbezés miatt a jogerős ítéletet meghozó bírói fórum az eredetileg is illetékes bírói fórum legyen.

A Be. 17. § (9) bekezdésének módosítására irányuló törvényjavaslat benyújtásakor a Kúria (akkor még Legfelsőbb Bíróság) Büntető Kollégiuma véleményt bocsátott ki a javaslatról, amely a törvényes bíróhoz való jog vonatkozásában is fontos megállapításokat tesz: „A >>törvény által felállított független bíróság<< olyan bíróságot jelent, amelynek hatáskörét, illetékességét és összetételét törvény határozza meg. A törvényjavaslat a bírósági szervezet területi alapú szervezését [...] gyakorlatilag megszünteti, a Be. 17-18. §-aiban írt illetékességi okokat kiiktatja, amikor a törvény szerint illetékes bíróság helyett nem törvényi szabályozással, hanem a legfőbb ügyész döntése alapján állapít meg illetékességi okot. A törvényes bíróhoz való jog megkívánja, hogy bármely, jogvita eldöntésére köteles bíróság a *törvény alapján, előre meghatározott absztrakt szabályok alapján* alakuljon meg. [...] A törvényjavaslat a legfőbb ügyész *döntési szempontjait homályosan és általánosságban tartalmazza*, azt sem a bíróságnak, sem az eljárásban résztvevőknek nem áll módjukban ellenőrizni. A döntés következményeit azonban a bírósági szervezeteknek és az eljárásban résztvevő személyeknek kell viselniük: egyrészt azzal, hogy az eljárásban résztvevő személyeknek lakóhelyük vagy egyébként a Be. szerint az ügy elbírálására illetékességgel rendelkező bíróság helyett *más bíróságra kell utazniuk*, másrészt azzal, hogy a bíróság előre nem kiszámítható mennyiségű és tárgyalási igényű ügyet kaphat, mégpedig nem a Bszi. 11. §-ában biztosított véletlenszerű módon, avagy a Be.-nek az eljáró bíróság kijelölésére vonatkozó szabályok alapján döntő felsőbb bíróságoktól, hanem a bírósági szervezeten kívül álló, és *döntéséről senki számára számot adni nem köteles* legfőbb ügyész vádemelési utasítása alapján”.

A véleményben foglaltak éppúgy irányadók akkor is, ha a legfőbb ügyészre vonatkozó mondatrészeket az OBH elnökével helyettesítjük.

A pártatlanság elve

A pártatlanság elve az egész bírósági rendszert érintő általános alapelv, mely szerint a bírók részrehajlás nélkül, minden szereplő törvényes jogainak és érdekeinek figyelembe vételével, csak a törvényeknek alárendelve, saját meggyőződésüknek megfelelően bírálják el az ügyeket. Kétségtelen, hogy önmagában a törvényes bíróhoz való jog megsértése nem jelenti egyúttal a pártatlanság elvének megsértését is. Az igazságszolgáltatásba vetett bizalom megőrzéséhez azonban az is szükséges, hogy a pártatlanság látszata is fennmaradjon, azaz hogy kétség sem merüljön fel afelől, hogy pártatlan bíróság jár el. A pártatlanság és annak látszata tehát a bírósági eljárás egészében alapvető követelmény, ideértve az OBH elnökének eljárását. A pártatlanság látszata pedig megfelelő törvényi garanciák nélkül nem valósulhat meg.

Az Alkotmánybíróság legutóbb a Be. 17. § (9) bekezdésével összefüggésben vizsgálta a pártatlan bírósághoz való jogot. A Be. vizsgált rendelkezése annyiban hasonló szabályt

tartalmazott a jelen alkotmányjogi panasz tárgyát képező szabályokkal, hogy abban az esetben az ügyész – szintén az eljárás ésszerű időn belül való lefolytatása érdekében – az egyébként illetékes bíróság helyett más bíróság előtt is vádat emelhetett. Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 57. § (1) és (3) bekezdése, valamint az Egyezmény 6. cikk 1. pontjába ütközőnek minősítette a Be. 17. § (9) bekezdését és azt megsemmisítette. Az Alkotmány 57. § (1) bekezdése lényegében az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével azonos tartalommal szabályozta a pártatlan és független bíróság, valamint a tisztességes eljárás követelményét. Az Alkotmánybíróság a 166/2011. (XII. 20.) AB határozatban több korábbi határozatát is felhívta. A 67/1995. (XII. 7.) AB határozatában az Alkotmánybíróság kifejtette: „A pártatlan bírósághoz való alkotmányos alapjog az eljárás alá vont személy iránti előítélet-mentesség és elfogulatlanság követelményét támasztja a bírósággal szemben. Ez egyrészt magával a bíróval, a bíró magatartásával, hozzáállásával szembeni elvárás, másrészt az eljárás szabályozásával kapcsolatos objektív követelmény: *el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétségeket kelt a bíró magatartása tekintetében.* A 17/2001. (VI. 1.) AB határozatban az Alkotmánybíróság rögzítette: „*el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében.* [...] „**[A] bírónak nem csak pártatlannak kell lennie, hanem pártatlannak is kell látszania**”. A 32/2002. (VII. 2.) AB határozat kimondta: „A bíróságnak szubjektíve szabadnak kell lennie a személyi elfogultságtól vagy előítéletektől, objektív szempontból pedig **a szabályozásnak kellő garanciát kell biztosítania e vonatkozásban minden kétely kizárásához**”.

A fegyveregyenlőség elve

A Bszi. 62. § (2) bekezdése alapján az ügy áthelyezését (kijelölést) az ítélőtábla és a törvényszék elnökén kívül a legfőbb ügyész is indítványozhatja az OBH elnökénél az ügy érkezésétől számított 15 napon belül. A 63. § (1) bekezdése szerint, ha nem a legfőbb ügyész volt az indítványozó, az OBH elnöke köteles kikérni a legfőbb ügyész véleményét. A kijelölésről szóló döntésről az OBH elnöke az érintett bíróságok elnökeit és büntetőügyben a legfőbb ügyészt értesíti.

A kijelölési eljárásban tehát a büntetőeljárásokban vádhatóságként eljáró ügyészség legfőbb szervezeti vezetőjének indítványozási, véleményezési joga van és értesítést kap a döntésről. Eközben a vádlottak és védők sem a folyamatban lévő kijelölési eljárásról, sem a kijelölési eljárás során beszerzett adatokról, nyilatkozatokról nem kapnak tájékoztatást. A védelem legkorábban a kijelölésről szóló döntés interneten történő közzétételkor vagy a vádirat kijelölt bíróság által történő megküldésekor szerez tudomást arról, hogy nem a törvény szerint illetékes bíróság jár el az ügyben.

Ezt követően pedig a kijelölt bíróság által lefolytatott büntetőeljárás során az ügyészségnek van lehetősége arra, hogy a nyomozást lefolytató és a vádiratot benyújtó ügyészség helyett a bíróság előtt már egy másik ügyészségi szerv, a kijelölt bíróság székhelye szerinti ügyészség járjon el. Így miközben az ügyészség egy távoli bíróság kijelölése esetén is többletköltségek és különösebb időráfordítás nélkül, belső átszervezéssel meg tudja oldani a bíróságon való rendszeres megjelenést, addig a vádlottak és védők, akik a törvény szerint illetékes bíróság előtti eljárás költségeivel és időigényével számoltak, az áthelyezéssel adott esetben lakóhelyüktől vagy székhelyüktől távol eső bíróságra kénytelenek utazni. Szintén megoldatlan probléma, hogy a nyomozás során kirendelt védő (aki nyomozóhatóság székhelyével azonos településen működik) egy áthelyezés során már kirendelt védőként nem is lenne köteles eljárni, mivel az eljárás helyétől eltérő megyében működő védőt ki sem rendeltek volna.

A legfőbb ügyész indítványozási jogával kapcsolatban megjegyezzük, hogy nem felel meg a jogbiztonság követelményének az, hogy az indítványozásra „az ügy érkezésétől számított 15 napon belül” van lehetőség. Nem világos, hogy ez a határidő a legfőbb ügyész esetén mikor kezdődik. A vádirat bírósághoz érkezéséről a legfőbb ügyész nem feltétlenül tud, a bíróságok leterheltségéről a bírósági vezetőknek feltehetőleg több információjuk van, így nem derül ki, milyen jogpolitikai indoka van a legfőbb ügyész indítványozási jogának az ügyek ésszerű időn belüli elbírálásának biztosítása érdekében. Ha a vádiratot benyújtó ügyész az áthelyezés indítványozása érdekében minden esetben tájékoztatja a legfőbb ügyészt a vádirat benyújtásának időpontjáról, akkor az különösen aggályos a tisztességes eljárás szempontjából, hiszen akkor a kezdeményezés nem is az ügyészi szervezet vezetőjétől, hanem konkrétan a vádiratot benyújtó ügyésztől ered.

A fegyveregyenlőség elvével az Alkotmánybíróság több határozatában is foglalkozott. A 6/1998. (III. 11.) AB határozat kimondja, hogy a tisztességes eljárásnak „nem nevesített, de általánosan és nem vitatottan elismert eleme a >>fegyverek egyenlősége<<, amely a büntetőeljárásban azt biztosítja, hogy a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye és alkalma legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson és állást foglalhasson. A fegyverek egyenlősége nem minden esetben jelenti a vád és a védelem jogosítványainak teljes azonosságát, de mindenképpen megköveteli, hogy *a védelem a váddal összevethető súlyú jogosítványokkal rendelkezzen*”.

A 33/2001. (VII. 11.) AB számú határozatában az Alkotmánybíróság a jelen üggyhöz nagyban hasonló kérdésben foglalt állást – érintve az igazságszolgáltatás pártatlanságát és a fegyverek egyenlőségét is: „A terhelt a kizárési és kijelölési eljárásról így az esetek többségében csak utólag szerezhet tudomást, és ellentétben az ügyésszel, a kijelöléssel kapcsolatos észrevételeit és javaslatait a döntés előtt a másodfokú bírósággal nincs módjában közölnie. *Ha például több bíróság kijelölése is szóba kerülhet, a terhelt érdekei és szempontjai figyelmen kívül maradnak, és a másodfokú bíróság egyoldalúan csak az ügyész, tehát a vád álláspontjával ismerkedhet meg.* Ez a jogi megoldás alkalmas arra, hogy *kétséget ébresszen az igazságszolgáltatás pártatlanságáról*, noha a kizárás és a kijelölés célja éppen a pártatlanság biztosítása. Ugyanakkor a tárgyalás időszerűségét is hátrányosan érinti, mert a terheltnek ezután már csak az a lehetősége marad, hogy esetleg a kijelölt bíróság ellen ő maga jelentsen be újabb kizárési indítványt. Mindez pedig az eljárás elhúzódását eredményezi, amely ugyancsak sértheti a terhelt érdekeit”. A határozatban az Alkotmánybíróság kifejtette azt is, hogy a pártatlanság elvének következetes érvényesülését sérti az olyan jogintézmény pusztán léte, amely „beleütközik a bíróság előtti egyenlőség elvébe” azáltal, hogy az eljárás egyik résztvevőjének, az ügyésznek többletjogokat biztosít, amellyel szemben a terhelt lépéshátrányba kerül.

VI.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésének megsértése

A védelemhez való jog

A védekezés joga a fegyverek egyenlőségével összefüggésben kifejtettek alapján sérül az OBH elnöke által lefolytatott kijelölési eljárásban. Míg a vádat képviselő ügyészség legfőbb szervezeti vezetője a kijelölési eljárásban indítványozó, véleményalkotó jogosultságokat kapott és vele a döntést is közölni kell, addig a védelem még a kijelölési eljárás folyamatban létéről sem biztos, hogy tud.

A védelemhez való jog ezen túlmenően sérül az áthelyezés következményeként is. Szintén szó volt róla a fegyveregyenlőséggel kapcsolatban, hogy az ügyészség egy egyszerű belső átszervezéssel el tudja érni, hogy a vádat a kijelölt bíróság előtt már az eljáró bíróság székhelyén működő ügyészségi szerv képviselje. Ezzel szemben a vádlott és meghatalmazott védője, akik az eljárás megindításától kezdve abban a hiszemben jártak el és kalkuláltak a büntetőeljárás őket terhelő költségeit, hogy a törvény szerint illetékes bíróság folytatja le az eljárás bírósági előtti szakaszát, kénytelenek rendszeresen egy távolabbi bíróságra utazni. *A kijelöléssel adott esetben a vádlott lakóhelyétől és az ügyvéd székhelyétől akár több száz kilométerre lévő bíróság előtt is lefolytatható a bírósági eljárás, ami nagyobb ügyekben azt jelenti, hogy akár több héten át egy-két naponta meg kell jelenni a bíróság előtt. A távolság ráadásul nem csak a tárgyaláson való megjelenést nehezíti meg, hanem az eljárás iratainak megismerését is.*

Szintén említésre került, hogy ha a vádlott védelmét kirendelt védő látja el, az áthelyezés azzal a következménnyel jár, hogy a kirendelt védő nem lesz köteles ellátni a védelmet, mivel a székhelyéhez képest eltérő megyében kirendelést sem lenne köteles elvállalni. Az is sértheti a vádlott védekezéshez fűződő jogait, ha a nyomozást végigkísérő védő helyett a bírósági szakra más védőt kell kirendelni.

Az Alkotmány 57. § (3) bekezdése az Alaptörvénnyel tartalmilag azonos módon szabályozta a védelem jogát.

Az Alkotmánybíróság a védekezés jogát általánosságban az alábbiak szerint határozta meg: „Az Alkotmánybíróság következetesen érvényesített álláspontja, hogy az Alkotmány 57. § (3) bekezdése szerint a büntetőeljárás alá vont személyeket az eljárás minden szakaszában megilleti a védelem joga. A védelemhez való alkotmányos jog elsősorban a büntetőeljárás alá vont személy saját eljárási jogosítványában és a védő igénybevételéhez való jogban, másrészt a védő jogállásában realizálódik. A védelemhez való jog, így a védelem funkciójának ellátása garanciális jelentőségű a büntetőjogi felelősség kérdésében hozott jogerős döntésig, amelynek meg kell felelnie az anyagi igazság jogállami követelményének (1320/B/1993. AB határozat, ABH 1995, 683, 685). Az Alkotmánybíróság a védelemhez való joggal összefüggésben hangsúlyozta, hogy a védelemhez való jog *csak az elkerülhetetlenül szükséges és arányos mértékben, a lényeges tartalmát illetően pedig egyáltalán nem korlátozható*” (166/2011. (XII. 20.) AB határozat).

A védelemhez való jog technikai korlátozásával kapcsolatos álláspontját az Alkotmánybíróság a már említett 6/1998. (III. 11.) AB határozatban összegezte: „az Alkotmánybíróság nem elégedett meg azzal, hogy a védelemhez való jog formálisan biztosítva legyen, hanem egyrészt annak *hatékony érvényesülését követelte meg*, másrészt kifejezetten kiterjesztette ezt a jogot a terhelt és a védő *megfelelő felkészülésére* jogaik gyakorlására. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság a vádirat tekintetében nem tartotta elegendőnek, hogy >>maga a megismerés biztosított<<, hanem kifogásolta, hogy a megismerés biztosítása ellenére a korlátozások miatt a >>védelemre való felkészülés jelentős mértékben megnehezül<<. A határozat leszögezte, hogy a pusztán betekintési joggal szemben a vádirat birtokolása alapvető fontosságú a tárgyalásra felkészüléshez mind a terhelt, mind a védő számára (ABH 1991, 415, 416)”.

A 166/2011. (XII. 20.) AB határozat az ügyész bíróság-kijelölési jogával kapcsolatban a jelen alkotmányjogi panasz szempontjából is fontos megállapítást tett: „A védelemhez való jogra vonatkozó alkotmánybírósági határozatok hangsúlyozták, hogy az Alkotmány rendelkezéseinek csak a működésében eredményes védelemhez való jog felel meg, mely csak az elkerülhetetlenül szükséges és arányos mértékben, a lényeges tartalmát illetően pedig

egyáltalán nem korlátozható (8/1990. (IV. 23.) AB határozat, ABH 1990, 42, 44; 6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 93-94.). Mivel a fegyverek egyenlőségéből az következik, hogy a vád és a védelem közel azonos lehetőségekkel rendelkeznek az eljárásban, ezért a vád számára biztosított többletjogosítvány sérti a fegyverek egyenlőségének elvét. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor megjegyzi: az eljáró bíróság ügyészség általi kiválasztása alkalmas a hatékony védelemhez való jog (Alkotmány 57. § (3) bekezdése) *megnehezítésére, esetleg ellehetetlenítésére*”.

Az Alkotmánybíróság megjegyzése az eljáró bíróság OBH elnöke általi kijelölése esetén is érvényes: az eljáró bíróság OBH elnöke általi kiválasztása szintén alkalmas a védelemhez való jog megnehezítésére, esetleg ellehetetlenítésére. Különösen, ha a kijelölés során csak a legfőbb ügyész rendelkezik jogosítványokkal, a védelem sem nyilatkozattételre, sem jogorvoslatra, sőt még a határozat indokainak megismerésére sem jogosult.

A konkrét esetben a nyomozás egy minden tekintetben Budapesthez kötődő ügyben (BKV-ügy) Budapesten folyt, budapesti nyomozóhatóság előtt, jellemzően budapesti lakosokkal szemben, fővárosi ügyvédek közreműködésével. Számszerűen kifejezve, ez azt jelenti, hogy a megidézni tervezett 97 személyből közel 80% budapesti, illetve Budapest közeli lakos. Az OBH elnökének döntése nyomán az ügyben a Kecskeméti Törvényszék jár el, amely a Fővárosi Törvényszéktől mintegy kilencven kilométerre van.

E körben megjegyzendő, hogy az OBH-elnöki döntés meghozatalakor hatályos szabályozás semmilyen rendelkezést nem tartalmazott az áthelyezéssel okozott többletköltségek viseléséről, ennek megfelelően a határozat erről nem is rendelkezik. Az Ajánlás 2.5. pontja annyit már tartalmaz, hogy a „kijelöléssel felmerülő többletköltségekkel kapcsolatban az OBH elnöke szükség szerint rendelkezik”. Ez természetesen az alkotmányjogi panasszal érintett ügyben nem alkalmazható, de az eljárás egyéb jellemzőiből és a megfogalmazás határozatlanságából adódóan ez a szabály nem fogja megoldani a problémát a későbbiekben sem.

VII.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének megsértése

A jogorvoslatához való jog

Az alkotmányjogi panasz benyújtásának feltételeivel kapcsolatban már említettük, hogy az OBH elnökének döntésével szemben nem áll rendelkezésre jogorvoslat. Külön fellebbezésnek sincs helye, és nem támadható az ítélet elleni fellebbezésben sem. Ugyan a bíróság OBH-elnök általi kijelölését a Be. is tartalmazza, az a büntetőeljárás részét képezi, maga az eljárás mégsem része a büntetőeljárás törvénynek. A kijelölésről szóló határozat – ellentétben a Be.-ben szabályozott egyéb olyan esetekkel, amelyek nyomán nem a törvényes bíró jár el az ügyben – nem minősül Be.-szerinti végzésnek, így a Be. jogorvoslati szabályai nem alkalmazhatók. Fontos megjegyezni, hogy a *Be. minden más esetben jogorvoslati jogot biztosít, ha bármely okból (hatásköri vagy illetékességi összeütközés, kizárás, egyesítés stb.) bíróság kijelölésére kerül sor* (kivéve, ha a végzést a Kúria hozta). Az OBH-elnök határozatának megsemmisítését utólagos normakontroll keretében sem lehet kérni.

A kijelölési eljárásban a vádlott félként nem szerepel, a kijelölési eljárás tényéről sem kap értesítést, nyilatkozatot nem tehet, a határozatot vele nem közlik. Ezek után szinte értelemszerű, hogy jogorvoslati joga sincs. Más kérdés, hogy az OBH elnökének nincs is felettes szerve.

A bíróságok szervezetének igazgatása nem feltétlenül kellene, hogy közvetlenül kihasson egyes konkrét ügyekre. Ha viszont már a bírósági *igazgatás során egy szerv olyan hatáskörrel rendelkezik, amely egyes büntetőügyekre közvetlen kihatással van, sőt a résztvevők jogait, érdekeit közvetlenül érintő döntést hoz, akkor ezen intézkedésekkel szemben a jogorvoslati lehetőség biztosítása nem mellőzhető.*

Az indokolási kötelezettség és a jogorvoslati jog hiánya még egy részletesen szabályozott, átlátható, objektív feltételeket támaztó kijelölési eljárás esetén is elfogadhatatlan, hiszen éppen a döntés indokolásából derülhetne ki, hogy a kijelölés a szabályoknak egyébként megfelelt. A jelenlegi helyzet még a Bszi. 62. § (1) bekezdésében szereplő azon feltétel igazolását sem teszi szükségessé, hogy az ügy ésszerű időn belüli elbírálása az eredeti bíróság előtt „másként nem biztosítható”.

Az Alaptörvény a jogorvoslati jogot mindenkinek biztosítja, akinek bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés jogát vagy jogos érdekét sérti. Mivel az OBH és annak elnöke az Alaptörvényben nem szerepel, nehezen meghatározható, hogy vajon az OBH elnökének döntése bírósági, hatósági vagy más közigazgatási döntésnek minősül-e. A kérdést a Bszi. sem rendezi, mindazonáltal megítélésünk szerint hatósági döntésnek tekinthető.

Az viszont kétségtelen, hogy egy olyan döntés, amely egy büntetőeljárás lefolytatására a törvény által meghatározott bíróság helyett egy másik bíróságot jelöl ki, igencsak sértheti a büntetőeljárás alanyainak jogát vagy jogos érdekét. Elég, ha csak az utazási- és egyéb költségek megnövekedésére, vagy az eljárás irataihoz való hozzáférés megnehezülésére gondolunk.

Az Alkotmány 57. § (5) bekezdése jelen ügy szempontjából tartalmilag azonos az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével. Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 57. § (5) bekezdését több esetben is értelmezte.

„A jogorvoslati jog alapvető sajátossága az érdemi határozatok felett más szerv vagy ugyanazon szervben belül magasabb fórum döntési jogkörének biztosítása. Ennek elengedhetetlen feltétele, hogy az érdekelték tudomást szerezzenek a jogaikat, jogos érdekeiket érintő határozatok tartalmáról” (20/2005. (V. 26.) AB határozat).

A jogorvoslati jog egyes fogalmi elemeinek alkotmányjogi értelmezését a 22/1995. (III. 31.) AB határozat foglalta össze: „Jogorvoslattal élhet >>mindenki<<, akinek >>jogát vagy jogos érdekét<< a döntés sértheti. Akinek még elvben sincs olyan joga vagy jogos (a jog által védett és elismert) érdeke, amelynek sérelmét állíthatná, nem tartozik a >>mindenki<< fogalma alá. (lásd ABK 1994. május, 234., 235., vagy az alkotmányjogi panasz ugyane fordulatának értelmezéséről ABH 1993. 256., 270—271.).

A jogorvoslatihoz való alapvető jog tárgyilag csak a hatósági döntésekre terjed ki. Nem terjed ki a nem állami, például a munkáltatói (ABK 1994. január, 20., 23.; ABH 1993. 604., 605.) vagy a tulajdonosi (ABH 1991. 602., 603.) döntésekre, és nem terjed ki az állami, de nem hatósági, például a katonai előjárói (ABH 1992. 611., 613.; ABH 1993. 590., 591.; ABH 1993. 349., 351.) döntésekre.

A jogorvoslatihoz való jog immanens tartalma az érdemi [ügydöntő, az (elítelt) helyzetét, jogait lényegesen befolyásoló] határozatok tekintetében a más szervhez vagy a magasabb fórumhoz fordulás lehetősége (ABH 1992. 27., 31.). A nem érdemi, nem ügydöntő határozat esetén ilyen felülvizsgálatot nem kötelező biztosítani.

Az alkotmánybírósági eljárásban a jogorvoslatihoz való alapvető jog szempontjából valamely *döntés érdemi, ügydöntő volta a tételes jogok által ilyennek tartott döntésekhez képest*

viszonylagos: a vizsgált döntés tárgya és személyekre gyakorolt hatása által meghatározott (ABH 1992. 515., 516.; ABH 1993. 48., 74—75.).

A jogorvoslat másik fogalmi eleme az, hogy a döntés jogot vagy jogos érdeket sért.

Ez egyrészt a kifogásolhatóságot jelenti: a jogorvoslat igénybevételének nem előfeltétele a tényleges sérelem igazolása, elég erre hivatkozni. Ahhoz van joga a személynek, hogy állítsa a döntés jogos érdeket vagy jogot sértő voltát. A >>sérti<< másrészt azt is jelenti, hogy a jogorvoslat szabályainak azt kell a fél számára lehetővé és a jogorvoslati fórumra nézve kötelezővé tenniük, hogy az orvoslási kérelmet a döntés hibás — törvényt sértő (megalapozatlan), közigazgatási ügyben, továbbá célszerűtlen — volta esetén teljesítsék. Az az orvoslási eszköz, amelynek nem feltétele az ilyen állítás, alkotmányjogi értelemben nem jogorvoslat. [...]

Ahhoz, hogy valamely jogorvoslati forma funkcióját alkotmányosan láthassa el, az érintetteknek meghatározott, feltételekhez kötött alanyi joggal kell rendelkezniük arra, hogy az általuk állított jogsérelemet a jogorvoslati fórum érdemben és rájuk kiható hatállyal bírálja el (ABH 1992. 59., 64.).

A jogorvoslati fórumnak döntési helyzetben kell lennie. A formális és a jogi szabályozás miatt eleve kilátástalan jogorvoslat nem kielégítő (ABH 1991. 408., 411.).

Elégséges az egyfokú jogorvoslat. >>Az Alkotmány a törvényi szabályozásra bízta annak meghatározását, hogy hány fokú jogorvoslati rendszer érvényesülhet<< (ABH 1992. 453., 454.)”.

Az Alkotmánybíróság a fenti indokokkal támasztotta alá annak a helyzetnek az alkotmányellenességét, hogy a másodfokú bíróság pénzbírságot kiszabó végzésével szemben nem volt helye jogorvoslatnak. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy a jogalkotónak ezen végzések ellen ***nem kell külön fellebbezést biztosítani, de az, hogy semmilyen jogorvoslati lehetőség nincs, alkotmányellenes.*** Ezzel az Alkotmánybíróság egyszersmind az érdemi határozatok alkotmányjogi fogalmát elválasztotta az eljárási törvényekben szereplő „ügydöntő határozat” fogalmától.

A határozat közlésének és a jogorvoslati jog gyakorlásának összefüggését a 46/2003. (X. 16.) AB határozat vizsgálta: „A jogorvoslati jog gyakorlásához – egyebek mellett – ***elengedhetetlenül szükséges, hogy az érintettek értesüljenek a határozatról,*** amely jogukat vagy jogos érdekeiket érinti és megismerhessék annak tartalmát. Az Alkotmánybíróság a 24/1999. (VI. 30.) AB határozatában (ABH 1999, 237, 244.) a jogorvoslati határidő elbírálásával kapcsolatban azt is kimondta, hogy annak >>alkotmányossága önmagában nem ítéhető meg, e tényező mellett más elemeket is figyelembe kell venni, mindenekelőtt a jogorvoslattal megtámadható döntésről való tudomásszerzés garantáltságát<<.

Az Alkotmánybíróság szerint a tudomásszerzés akkor garantált, ha megállapítható, hogy a ***tudomásszerzés lehetősége minden kétséget kizáróan fennáll***”.

VIII.

Alkotmányos alapjogok összemérése

Az alkotmányjogi panasszal megtámadott rendelkezések mindegyike hivatkozik az ügyek ésszerű határidőn belüli elbírálásának követelményére, és arra, hogy ez nemzetközi szerződésekben is előírt követelmény. Az Alkotmány az 57. § (5) bekezdésében, a jogorvoslati joggal összefüggésben említette a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának követelményét, mégpedig olyan összefüggésben, hogy annak érdekében a jogorvoslati jogot arányosan lehet korlátozni. Az Alaptörvényben az ügyek ésszerű időn belüli elbírálásának

követelménye és a tisztességes, pártatlan bíráskodás követelménye egyszerre, egy bekezdésben jelenik meg.

Több alapvető alkotmányos jogról van tehát szó, melyek közül az alkotmányjogi panasszal megtámadott törvények a tisztességes eljáráshoz való jogot (ideértve a törvényes bíróhoz való jogot, a pártatlan bíróság követelményét, a védelemhez való jogot és a jogorvoslati jogot) korlátozták az ügyek ésszerű időn belüli elbírálása érdekében. Maga az Alaptörvény is tartalmazza az alapvető jogok korlátozhatóságának Alkotmánybíróság által kialakított elveit: „Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható” (I. cikk (3) bekezdés második mondata).

A korlátozás azonban szükségtelen, mert van más mód az eljárások gyorsítására, a bíróságok leterheltségének csökkentésére és így az ügyek ésszerű időn belül történő befejezésére. Az államnak mind adminisztratív, mind gazdasági eszközök rendelkezésre állnak ahhoz, hogy a bíróságok hatékonyságát növeljék. A Be. és a Bszi. korábban is tartalmazott olyan szabályokat, melyek bizonyos érdekek miatt az ügyek gyorsítását eredményezték. A kiskorúak érdekei, különös méltánylást érdemlő érdekek eddig is lehetővé tették a soron kívüli eljárást. A közelmúltban bekövetkezett jogszabály-módosítások nyomán pedig a kiemelt ügyek kategóriájának bevezetésével az állam számára fontos és a közérdekből fontos ügycsoportok is gyorsított eljárásban folynak. A jogalkotónak vannak olyan eszközei, amelyekkel az ügyek ésszerű időn elüli elbírálása a tisztességes eljárás alapelveinek sérelme nélkül is elérhető. A leterhelt bíróságok kapacitásának növelése a kevésbé leterhelt bíróságok kapacitásának csökkentésével párhuzamosan, bírók kirendelése (természetesen nem konkrét ügyekre, hanem időtartamra vagy ügycsoportokra), bíróságok adminisztratív átszervezése, a bíróságok forrásainak növelése mind-mind alkalmas eszköz annak eléréséhez, hogy a bíróságok kapacitása arányos legyen az ügyteherrel.

Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljárás korlátozhatóságával kapcsolatban kifejtette, hogy **„a tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél**, mert már maga is mérlegelés eredménye. A büntetőeljárás szempontjából ezek a tételek a büntető igazságszolgáltatás történeti rendszereinek felhalmozódott tapasztalatán alapulnak. Eszerint: az igazság feltárásának az a legmegfelelőbb módja, ha az ítékezésében független és pártatlan bíróság nyilvános tárgyaláson, a bizonyítás tekintetében egyenlő jogokkal résztvevő felek aktív közreműködésével lefolytatott eljárás eredményeként, közvetlen észlelése útján szerzett bizonyítékok szabad mérlegelésével állapítja meg a büntető felelősségre vonás eldöntéséhez szükséges tényeket” (14/2004. V. 7.) AB határozat, 20/2005. (V. 26.) AB határozat).

„Az 57. § (1) bekezdésében meghatározott garanciák: mindenki joga arra, hogy az ellene emelt vádat vagy valamely perben jogait és kötelezéseit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el, a „bírósághoz való jog” megannyi konkrét feltételét tartalmazzák, amelyek nem abszolútak abban az értelemben mint például az említett ártatlanság vételeme, de amelyek az általános szabály szerinti mérlegelésnek mégis abszolút korlátai. **Nincs olyan szükségesség, amely miatt a tárgyalás „tisztességes” voltát arányosan ugyan, de korlátozni lehetne**; hanem a tisztességes tárgyalás fogalmán belül alakítandó ki olyan ismérvsrendszer, amely annak tartalmát adja, s csak ezen belül értékelhető bizonyos korlátozások szükséges és arányos volta. (Ugyanígy saját dogmatikája van annak, mi számít „bíróságnak”, mikor „törvényes”, „független” és „pártatlan” az eljáró testület stb.)” (6/1998. (III. 11.) AB határozat).

A 166/2011. (XII. 20.) AB határozatában az Alkotmánybíróság leszögezte, hogy „a közvetlen *alkotmányi garanciák gazdaságossági és célszerűségi okokból az eljárás egyszerűsítése vagy az időszerűség követelményének érvényesülése címén sem mellőzhetők*”.

IX.

Az alkotmányjogi panasszal támadott jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközése

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének f) pontja alapján az Alkotmánybíróság „vizsgálja a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközését”. Az Abtv. 32. § (2) bekezdése szerint a nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatát az országgyűlési képviselők egynegyede, a Kormány, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész, valamint az alapvető jogok biztosa indítványozhatja, illetőleg a bíró az előtte folyamatban lévő eljárás felfüggesztése mellett kezdeményezheti. Ezek alapján az alkotmányjogi panasz nem irányulhat a nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatára.

Ennek ellenére fontosnak tartjuk felhívni a figyelmet a támadott jogszabályok Egyezménybe ütközésére az alábbi okok miatt. Egyrészt az Abtv. 32. § (1) bekezdése kimondja, hogy az Alkotmánybíróság a nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatát az indítványozásra jogosultak kezdeményezésére, „illetve bármely eljárása során hivatalból végzi”. Ezt megerősíti az Abtv. 52. § (2) bekezdése. Másrészt az Egyezmény érintett rendelkezései és az Alaptörvényből felhívott alapjogok között tartalmi összefüggés áll fenn, különösen a jogbiztonság, a tisztességes eljárás, a törvényes bíróhoz való jog, a pártatlanság, a fegyverek egyenlősége és a védelemhez való jog vonatkozásában. Harmadrészt a Emberi Jogok Európai Bírósága (Bíróság) esetleges későbbi eljárására tekintettel szükségesnek tartjuk már itt megjeleníteni azon érvek egy részét, amelyek a Bíróság előtti eljárásban is felvethetők. Ezek a körülmények egyúttal azt is eredményezik, hogy az Egyezménybe ütközés alátámasztására a Bíróság gyakorlatából csak néhány olyan döntést említünk meg, amelyet Alkotmánybíróság a határozatainak meghozatalakor már irányadónak tekintett.

Az Egyezmény indítvánnyal érintett rendelkezései:

6. Cikk - Tisztességes tárgyaláshoz való jog

1. Mindenkinnek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Az ítéletet nyilvánosan kell kihirdetni, a tárgyalóterembe történő belépést azonban meg lehet tiltani a sajtónak és a közönségnek a tárgyalás teljes időtartamára vagy egy részére annyiban, amennyiben egy demokratikus társadalomban ez az erkölcsök, a közrend, illetőleg a nemzetbiztonság érdekében szükséges, ha e korlátozás kiskorúak érdekei, vagy az eljárásban résztvevő felek magánéletének védelme szempontjából szükséges, illetőleg annyiban, amennyiben ezt a bíróság feltétlenül szükségesnek tartja, mert úgy ítéli meg, hogy az adott ügyben olyan különleges körülmények állnak fenn, melyek folytán a nyilvánosság az igazságszolgáltatás érdekeit veszélyeztetné.

3. Minden bűncselekménnyel gyanúsított személynek joga van – legalább – arra, hogy

b) rendelkezzen a védekezésének előkészítéséhez szükséges idővel és eszközökkel;

c) személyesen, vagy az általa választott védő segítségével védekezhessen, és ha nem állnak rendelkezésre eszközök védő díjazására, amennyiben az igazságszolgáltatás érdekei ezt követelik meg, hivatalból és ingyenesen rendeljenek ki számára ügyvédet.

A Bíróság gyakorlata

A törvényes bíróhoz való jog jelen alkotmányjogi panasz szempontjából legfontosabb téziseit a Bíróság a DMD Group a.s. kontra Szlovákia ügyben, a bírósági munkateher enyhítése címén végrehajtott átszignálással összefüggő ügyben fektette le: „[A] *birói függetlenségnek és a jobbiztonságnak a jogállamiság szempontjából betöltött kiemelkedő jelentősége azt igényli, hogy **rendkívül világosak legyenek azok a szabályok, amelyeket egy adott ügyben kell alkalmazni, világos biztosítékok legyenek az objektivitás és az átláthatóság végett és mindenekelőtt annak érdekében, hogy az önkényességnek a látszatát is elkerüljék az ügyek bírókra való kiszignálásában***”. Ezzel összefüggésben, „*mivel a munkateher megosztására vonatkozó eljárási szabályok sem kimerítőek nem voltak, és jelentős mozgásszabadságot biztosítottak az adott bíróság elnökének*”, a szlovák kormány nem tudta meggyőzően bizonyítani, hogy az „*átszignálás objektív alapokon nyugodott-e és az átszignálásban megvalósult igazgatási mérlegelés átlátható paraméterekre mutatott-e*” (DMD GROUP a.s. kontra Szlovákia, 2010. október 5., 66. §, 67–68. § és 70. §).

A Bíróság a pártatlansággal és a pártatlanság látszatával kapcsolatban több határozatában is kifejtette: „[A] pártatlanságot biztosító nemzeti eljárások léte (mint például a bíró visszahívásának szabályai) releváns tényezőként képeznek. Ezek a szabályok a hazai törvényhozás eltökéltségét fejezik ki, hogy minden ésszerű gyanút szüntessen meg a kérdéses bíró vagy bíróság vonatkozásában és egy arra irányuló törekvést jelentenek, hogy semmisítsék meg a gyanú alapját az ilyen aggodalmak okainak megszüntetésével. Túl azon, hogy biztosítják a konkrét elfogultság nemlétét, arra irányulnak, hogy a *pártosságnak a látszatát is megszüntessék*, így azt a célt szolgálják, hogy növeljék a bizalmat amelyet egy demokratikus társadalomban a közönség felé sugároznak” (Mežnarić kontra Horvátország, Huseyn és mások kontra Azerbajdzsán).

A fegyverek egyenlőségének elvével összefüggésben a Bíróság a Bulut kontra Ausztria ügyben foglalta össze a jelen ügyben is irányadó gyakorlatát: „A Bíróság emlékeztet arra, hogy a fegyverek egyenlőségének elve – úgyis, mint a méltányos eljárás szélesebb fogalmának egyik eleme – szerint minden fél ésszerű lehetőséget kell, hogy kapjon arra, hogy ügyét olyan feltételek között adja elő, amelyek nem helyezik őt ellenfelével szemben hátrányos helyzetbe. [Lásd a Dombo Beheer B.V. kontra Hollandia ügyben hozott ítélet (...) 33. §-át.] Ebben az összefüggésben a Bíróság jelentőséget tulajdonít úgy a látszatoknak, mint ahogyan a jó igazságszolgáltatás garanciái iránti fokozott érzékenységnak”.

A Bíróság a fegyverek egyenlőségének elvét a Coëme és mások kontra Belgium ügyben is érintette: „a Bíróság emlékeztet arra, hogy a büntetőeljárás jogi legalitásának elve általános jogelv. Összefügg a büntetőjog legalitásával és összefoglalóan a >>nullum iudicium sine lege<< formulában jelenik meg. Ez az elv lényegileg az eljárás lefolyására vonatkozó bizonyos elvárások betartását követeli meg avégett, hogy biztosítsa az eljárás méltányosságát, ami a fegyverek egyenlőségét implikálja. Ez magában hordja azt a kötelezettséget, hogy mindkét félnek biztosítsanak ésszerű lehetőséget arra, hogy ügyét olyan feltételek között mutassa be, amelyek *nem helyezik őt nyilvánvalóan hátrányos helyzetbe ellenfeléhez képest*. (...) Emlékeztet arra is, hogy az eljárás szabályozása először is azt célozza, hogy megvédjék a büntetőjogilag üldözött személyt a hatalom visszaélésének kockázatával szemben, és ezért a védelem a legalkalmasabb arra, hogy a hasonló szabályozás hiányosságait és pontatlanságait ellensúlyozza.” (102. §) „Következésképpen a Bíróság úgy véli, hogy az a bizonytalanság, ami azért állt fenn, *mivel hiányoztak az előzetesen rögzített eljárási szabályok, a panaszost*

nyilvánvalóan hátrányos helyzetbe hozták az ügyészséggel szemben, és ez megfosztotta Coëme urat az Egyezmény 6. cikk 1. § értelmében felfogott méltányos eljárástól”.

Az Alkotmánybíróság a 166/2011. (XII. 20.) AB határozatban a Be. 17. § (9) bekezdését éppen a Bíróság Coëme és mások kontra Belgium és a DMD Group a.s. kontra Szlovákia ügyben fent kifejtett álláspontja alapján ítélte Egyezménybe ütközőnek. Egyidejűleg a törvényes bíróhoz való jog tartalmát érintő ügyáthelyezés alkotmányosságát a korábbi alkotmánybírósági gyakorlathoz képest részletesen kifejtette: *„Az Alkotmánybíróság – figyelemmel az említett Coëme kontra Belgium, DMD GROUP a.s. kontra Szlovákia, stb. ügyekben hozott ítéletekben kifejtett elvi élű tételekre – úgy ítéli meg, hogy egy, az általános illetékességi szabályok szerint eljáró bíróság helyett egy adott ügycsoport ügyeinek egy másik bíróság illetékességébe történő áthelyezése csak abban az esetben egyeztethető össze az Egyezménnyel, ha annak anyagi jogi és eljárásjogi szabályait, illetve előfeltételeit **átlátható, előre rögzített, világos, objektív paraméterek felhasználásával** rögzíti a törvényhozó, amely **nem (vagy csak minimálisan) hagy teret a diszkrécionális jogkörnek**, és ahol a tényleges döntés meghozatala a **független, pártatlan bírósági rendszer saját intézményei révén** történhet. Mivel a vizsgált rendelkezés ilyen elemeket nem tartalmaz, ezért az Egyezmény 6. cikk (1) bekezdésében foglalt követelményeknek, és mindenek előtt az ún. objektív tesztjének nem felel meg, és ezért nemzetközi jogba ütközik”.*

A már említett 6/1998. (III. 11.) AB határozatban a védelemhez való joggal kapcsolatban az Alkotmánybíróság kitért az Egyezmény 6. cikk 3. pontjára is: *„Az Alkotmány 57. §-ának (3) bekezdéséből ilyen módon levezetett követelmények teljes összhangban állnak a védelem jogára vonatkozó nemzetközi kötelezettségeinkkel is, amelyek szerint eleve a védelemhez való jognak ez a tág értelmezése a kiindulópont. Mind a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya [14. cikk 3. b)], mind az Emberi Jogok Európai Egyezménye [6. cikk 3. b)] (a kihirdetett magyar szövegekkel ellentétben) egyező szóhasználattal írják elő a bűncselekménnyel vádolt minden személy számára feltétlenül megadandó „minimális” jogok között, hogy az „legalább” „megfelelő idővel és lehetőséggel rendelkezék védelme előkészítésére”, illetve „rendelkezék a védelmének előkészítéséhez szükséges idővel és eszközökkel” (az egyezmények szövege szerint: „to have adequate time and facilities for the preparation of his defence”, illetve „a disposer du temps et des facilités nécessaires a la préparation de sa défense”). Ezek az eszközök vagy lehetőségek pedig felölelik minden olyan „elemet”, amely a büntető felelősség alóli mentesülést vagy a büntetés csökkentését szolgálhatja, s amelyeket a hatáskörrel rendelkező hatóságok gyűjtöttek vagy gyűjthetnek össze. [Vö. Report of the Commission of 14 December 1981, Jespers Case, DR 27 (1982), p. 61, 72.]”.*

X.

A Velence Bizottság véleménye

Az Európa Tanács tanácsadó testületként működő Velence Bizottság (Bizottság) éppen az OBH elnökének jelen alkotmányjogi panasszal érintett döntésének meghozatalának idején vizsgálta a Bszi.-t és az Ár.-t.

A Bizottság a magyarországi szabályozást az Egyezmény 6. cikkébe ütközőnek tartotta: (Hivatalos magyar nyelvű fordítás hiányában az angol nyelvű szöveget idézzük)

„With respect to the allocation of cases, the Venice Commission - in line with Council of Europe standards - holds that “the allocation of cases to individual judges should be based on

objective and transparent criteria established in advance by the law.“ According to the ECtHR’s case-law, the object of the term “*established by law*” in Article 6 ECHR is to ensure “*that the judicial organisation in a democratic society [does] not depend on the discretion of the Executive, but that it [is] regulated by law emanating from Parliament*”.

Together with the express words of Article 6 ECHR, according to which „the medium” through which access to justice under fair hearing should be ensured must not only be a tribunal established by law, but also one which is both “independent” and “impartial” in general and specific terms [...], this implies that the judges or judicial panels entrusted with specific cases should not be selected ad hoc and/or ad personam, but according to objective and transparent criteria”. [...]

“The fact, that some courts in Hungary are so small that the designation of such a court would effectively amount to the designation of a single judge or a special chamber, further adds to this. Even though the reasonable time requirement is part of both Article XXVIII Fundamental Law and Article 6.1 ECHR, it is not absolute, but forms a field of tension with the often conflicting right to a fair trial with respect to the fact that having and exercising more procedural rights necessarily goes hand in hand with a longer duration of the proceedings. *Taking into account the importance of the right to a lawful judge for a fair trial, the state has to resort to other less intrusive means, in particular to provide for a sufficient number of judges and court staff.* Solutions by means of arbitrary designation of another court cannot be justified at all”. [...]

„Workload statistics provide objective statistical data, but they are not sufficient as a basis for the decision on transferral, since they do not contain criteria for the selection of certain cases for transferral or for the selection of the individual receiving court. In order to prevent any risk of abuse, *court presidents and the President of the NJO should not have the discretion to decide which cases should be transferred or to select the ‘sending’ or ‘receiving’ courts.* In addition, any such case allocation should be subject to review in order to take into account possible harsh situations where *persons without the means to come to a court that is far away from their home town*”. [...]

„The Commission received statistics, which show that indeed there is a serious imbalance between the workload of courts in Hungary. There may therefore be a basis for an objective system (even though it seems that in the present case, the nine cases were not assigned to one of the least burdened courts). The real problem lies in the selection of some cases, which are transferred, and in the lack of any justification, *why it was just these cases that were selected.* ***The Commission delegation was indeed informed that one of the cases transferred was a highly sensitive one of alleged political corruption***”.

„In general, *a system of transferring cases should be avoided altogether, even if it is completely objective. General measures such as the redesigning of court districts or voluntary transfer of judges to the capital should help to overcome the problem of case-load on a more permanent basis*”.

XI.

Folyamatban lévő törvénymódosítás

A Velence Bizottság véleményének nyilvánosságra kerülését követően a Kormány T/6393. számon törvényjavaslatot nyújtott be az Országgyűlésnek a Bszi. módosításáról. Bár a javaslat és annak indokolása a Velence Bizottságot nem említi, a törvényjavaslat kétségkívül a

Bizottság véleményére reagál. A javaslat szerint a Bszi. 62. § (1) bekezdése azzal egészül ki, hogy az OBH elnöke a kijelölésre az Országos Bírói Tanács (OBT) által meghatározott elvek figyelembevételével lesz jogosult. A 63. § (2) bekezdés pedig úgy módosul, hogy az OBH elnöke a döntésében ismerteti az általa meghatározott elvek alkalmazását. Önmagában ezek a módosítások nem befolyásolják a támadott jogszabályok alaptörvény-ellenességét.

Amennyiben az alkotmányjogi panasz benyújtását követően, de az Alkotmánybíróság határozatának meghozatalát megelőzően a támadott jogszabályok alaptörvény-ellenessége megszüntetésre kerül, úgy kérjük, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság a támadott jogszabályi rendelkezések OBH-elnöki határozat meghozatalának időpontjában fennálló alaptörvénybe ütközését megállapítani és ezen jogszabályi rendelkezések konkrét ügyben történő alkalmazhatóságát kizárni szíveskedjék.

XII.

Egyéb nyilatkozatok

Az alkotmányjogi panasz nyilvánosságra hozatalához hozzájárulunk, azzal, hogy kérjük a beadvány anonimizálását a vádlott nevére és lakóhelyére vonatkozóan. Jogi képviselőként kijelentjük, hogy az alkotmányjogi panasz elkészítésében és megfogalmazásában nagyban támaszkodtunk dr. Tóth Balázs Gergely ügyvéd munkájára, aki munkájának felhasználásához és közzétételéhez hozzájárult (Abtv. 52. § (5) bekezdés, 68. §).

Az Abtv. 51. § (2) bekezdése és az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 27. § (4) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz benyújtására vonatkozó meghatalmazásainkat jelen beadványunkhoz csatoljuk.

Jelen beadvány egy példányát az Abtv. 26. § (1) bekezdésére és 53. § (2) bekezdésére figyelemmel a Kecskeméti Törvényszéknél, egy példányát az Abtv. 26. § (2) bekezdése és 53. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel közvetlenül az Alkotmánybíróságnál terjesztjük elő.

Budapest, 2012. április 13.

Tisztelettel:

Jutasi & Társai Ügyvédi Iroda
Dr. KÁDÁR ANDRÁS
Ügyvéd
1137 Budapest, Szent István krt. 18. IV. em. 2/A
Tel.: 331-3336, 311-2422

dr. Papp Gábor

BÁNÁTI ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Bánáti János
Ügyvéd
1137 Budapest, Katona József u. 14. III/2.
Tel.: 330-8927, 320-5568; Fax: 320-5575
dr. Bánáti János

KÖRÖSI ÉS LÖRINCZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Körösi Tibor
Ügyvéd
1137 Budapest, Szent István krt. 18. IV. em. 2/A
Tel.: 329-19-30
dr. Körösi Tibor

BÁRÁNDY
ES TÁRSAI ÜGYVÉDI IRODA
IFJ. DR. GÁBOR LÁSZLÓ
ÜGYVÉD
1137 BUDAPEST, SZT. ISTVÁN KRT. 18.
TEL.: 452-7070, 329-2393
dr. Bárándy Péter ifj. dr. Gábor László
BÁRÁNDY
ES TÁRSAI ÜGYVÉDI IRODA
1137 Budapest
Szent István krt. 18.
Telefon: 329-2393 Fax: 329-2488

FRANCISCS ÉS TÁRSAI ÜGYVÉDI IRODA
DR. FRANCISCS IMRE
ÜGYVÉD
1137 BUDAPEST, SZENT ISTVÁN KRT 18.
TEL.: 06-20-957-9099 FAX: 329-2488

dr. Újváry Zsolt

DR. BORSAI ÜGYVÉDI IRODA

1054 Bp. Jánosy Ág. u. 17. V/2.

dr. Borsai Nelly

Tel.: 06-1-302-0872

Fax: 06-1-354-0423

Adószám: 18097704-2-41

Dr. Dezső Antal Ügyvédi Iroda

Dr. Dezső Antal ügyvéd

1132 Bp., Victor Hugo u. 45. I/3.

Tel./Fax: 239-9827, 781-7181

dr. Dezső Antal

DR. PAP LAJOS

ügyvéd

Pap Ügyvédi Iroda

1137 Bp., Szt. István krt. 18.

Tel.: 452-7070 Fax: 329-2488

dr. Pap Lajos

dr. Környei László

1035 Budapest, Szentendrei út 37. VII/35

Telefon: 250-11-95 • 367-79-18.

1300 Budapest 3. Pf. 401

Mobil: 06-70-775-1000

E-mail: dr.kornyeilaszlo@netnet.hu

dr. Kardos Éva

Melléklet:

- 13... darab ügyvédi meghatalmazás
- 21/2012. (II. 16.) OBHE számú határozat

ÜGYVÉDI MEGHATALMAZÁS

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/2809-3/2012
Melléklet:	
Példány:	

Meghatalmazom a Dr. Kardos Éva Ügyvédi Irodát (1011 Budapest, Jégverem u. 11), hogy

az Alkotmánybíróság előtt alkotmányjogi panasz eljárásban

KECSKEMÉTI TÖRVÉNYSZÉK	
FÓLAJSTROM SZÁM KEZDŐIRATON:	
Erkezett:	2012 APR. 16
PÉLDÁNY:	FELZET:
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
FÓLAJSTROM SZÁM UTÓIRATON:	B. 73/2012

az Ügyvédi Törvényben meghatározott jogkörrel képviseljen, s egyben tudomásul veszem, hogy akadályoztatása esetén helyette az alábbi ügyvédek jogosultak eljárni:

- dr. Radácsi Dóra,
- dr. Barnafi Krisztina.

Budapest, 2012. május 11.

Meghatalmazott

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
KÖRÖSI ÉS LŐRINCZ	
ÜGYVÉDI IRODA -	
Ügyszám:	10/2809-3/2012
1137 Budapest, Szent István Krt. 18. Tel.: 270-1330 Fax: 452-0035 e-mail: korosi.lorincz@chello.hu	
Példány:	Kezelőiroda:
ÜGYVÉDI MEGHATALMAZÁS	
Melléklet:	

KECSKEMÉTI TÖRVÉNYSZÉK	
FÓLAJSTROM SZÁM KEZDŐIRATON:	
Erkezett:	2012 APR. 16
PÉLDÁNY:	FELZET:
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
FÓLAJSTROM SZÁM UTÓIRATON:	B. 73/2012

Meghatalmazom Dr. Körösi Tibor ügyvédet, a Körösi és Lőrincz Ügyvédi Iroda tagját, hogy az Alkotmánybíróság előtt az ügyvédi törvényben meghatározott jogkörrel képviseljen.

Hozzájárulok ahhoz, hogy a meghatalmazott ügyvéd a képviselőlet ellátása körében helyettes legyen igénybe. Helyettesítésre jogosultak az Iroda tagjai, alkalmazott ügyvédei és ügyvédjelöltjei.

Budapest, 2012. április hó 13-n.

Helyettesítésre jogosultak továbbá:
Dr. Elker Dávid

Ügyszám:

KÖRÖSI ÉS LŐRINCZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Körösi Tibor
Ügyvéd
1137 Budapest, Szent István Krt. 18. IV. em. 2/A
Tel.: 270-13-30

KECSKEMETI TÖRVÉNYSZÉK

FOLYÁSTROM SZÁM
KEZDŐIRATON:

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Bárándy

Ügyszám: U/2809-3/2012 **ÉS TÁRSAI ÜGYVÉDI IRODA**

1137 BUDAPEST SZT. ISTVÁN KRT. 18. • TEL.: 329-2393, 452-7070 • FAX: 329-2488

Érkezett: **2012 APR. 16**

Érkezett: **2012 MÁJ 11.**

ÜGYVÉDI MEGHATALMAZÁS

PÉLDÁNY: FELZET:

MELLÉKLET: KÖZTÜK:

Példány:

Közefőiroda:

FOLYÁSTROM SZÁM
UTÓIRATON: **B.73/2012**

Meghatalmazom Dr. Bárándy Péter és if. társai ügyvédet,
a Bárándy és Társai Ügyvédi Iroda tagját, hogy szüneteltetésében
és az alkotmányjogi panasz ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGHOZ
való benyújtása folyamatban és az elhatalás
eljárás során
az ügyvédi törvényben meghatározott jogkörrel képviseljen.

Hozzájárulok ahhoz, hogy a meghatalmazott ügyvéd a képviselet ellátása körében helyettest vegyen igénybe. Helyettesítésre jogosultak az Iroda tagjai, alkalmazott ügyvédei és ügyvédjelöltjei.

Budapest, 2012 04 hó 05-én.

Helyettesítésre jogosultak továbbá:
DR. TORÓAI NÁNDOR
DR. BIHARI ISTVÁN
DR. SZÉKELY MAGDOLNA

Ügyszám:

Bárándy
ÉS TÁRSAI ÜGYVÉDI IRODA
DR. GÁBOR LÁSZLÓ
ÜGYVÉD
1137 BUDAPEST, SZT. ISTVÁN KRT. 18.
Szent István krt. 18. 452-7070, 329-2393
Telefon: 329-2393 Fax: 329-2488

JUTASI & TÁRSAI
ÜGYVÉDI IRODA

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/2809-3/2012.
Érkezett:	2012 MÁJ 11.
Címny:	Közelőiroda:
Melléklet:	db

dr. Borbíró István
dr. Erdész Éva
dr. Halász Miklós
dr. Jutasi György
dr. Kádár András

dr. Németh Nóra
dr. Pintér Gábor
dr. Pintér Katalin
dr. Szoboszlai György

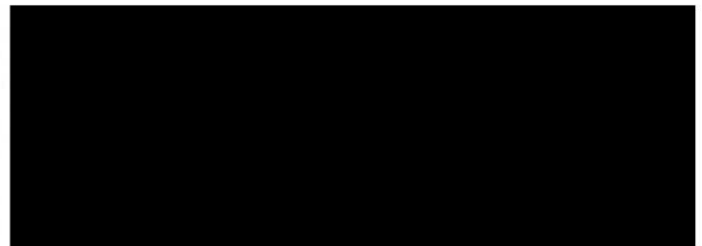
ÜGYVÉDI MEGHATALMAZÁS

Alulírott [REDACTED] meghatalmazom dr. Kádár András ügyvédet (Jutasi & Társai Ügyvédi Iroda, 1054 Budapest, Alkotmány utca 31. IV. 17.), hogy alkotmányjogi panasz eljárásban az Alkotmánybíróság előtt a meghatalmazó jogi képviselőtét ellássa.

Budapest, 2012. április 12.

Ügyvéd aláírása

Jutasi & Társai Ügyvédi Iroda
Dr. KÁDÁR ANDRÁS
Ügyvéd
1054 Budapest, Alkotmány u. 31. IV/17.
Tel.: 331-3336, 311-2422

Meghatalmazó aláírása

KECSKEMÉTI TÖRVÉNYSZÉK	
FŐLAJSTROM SZÁM KEZDŐIRATON:
Érkezett:	2012 APR. 16
PÉLDÁNY :	FELZET:
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
FŐLAJSTROM SZÁM UTÓIRATON:	B. 73/2012

PAPP GÁBOR ÜGYVÉDI IRODA
H-1067 BUDAPEST, CSENGERY UTCA 76. I/6.
TEL: (+361) 302 1759, (+361) 302 1806, (+361) 302 1872
FAX: (+361) 269 1991
e-mail: oblaw@t-online.hu

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/2809-3/2012
Érkezett:	2012 MÁJ 11.
Példány:	Kezelt: db
Melléklet:	db

KECSKEMÉTI TÖRVÉNYSZÉK	
FŐLAJSTROM SZÁM	KEZDŐIRATON:
Érkezett:	2012 APR. 16
PÉLDÁNY:	FELZET:
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
FŐLAJSTROM SZÁM	UTÓIRATON: B 73/2012

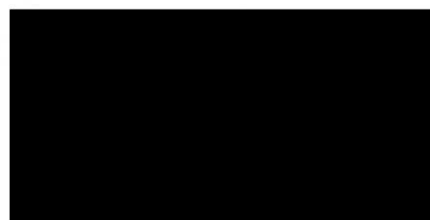
ÜGYVÉDI MEGHATALMAZÁS

Alulírott [REDACTED] meghatalmazom a Papp Gábor Ügyvédi Irodát (eljáró ügyvéd: dr. Papp Gábor), hogy alkotmányjogi panasz eljárásban az Alkotmánybíróság előtt képviselőmet az Ügyvédi Törvényben írtaknak megfelelően ellássa.

Helyettesítésre jogosultak: dr. Sztanó Judit ügyvéd, Szigethy György Ügyvédi Iroda munkatársai, dr. Horváth V. Andrea ügyvédjelölt, dr. Smidéliusz Dávid ügyvédjelölt.

Budapest, 2012. április 13.

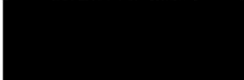
PAPP GÁBOR ÜGYVÉDI IRODA
Csengery utca 76. I/6.
1067 Budapest
Tel: (+361) 302 1759, Fax: (+361) 269 1991
[Signature]
dr. Papp Gábor
ügyvéd

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <i>10/2009-2/2012</i>	
Érkezett: <i>2012. MÁJ. 11.</i>	
Példány:	Közelítőroda:
Melléklet:	db

KECSKEMÉTI TÖRVÉNYSZÉK	
FÓLAJSTROM SZÁM KEZDŐÍRATON:	
Érkezett:	2012 APR. 16
PÉLDÁNY:	FELZET:
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
FÓLAJSTROM SZÁM UTÓÍRATON: <i>B.73/2012</i>	

ÜGYVÉDI MEGHATALMAZÁS

Alulírott meghatalmazást adok a **Bánáti Ügyvédi Irodának** (1137 Budapest, Katona József u. 14. Tel: 339-8927; 320-5568; Tel/Fax: 320-5575; E-mail: janos.banati@banati.hu), hogy

alkotmányjogi panasz eljárásban az Alkotmánybíróság előtt jogi képviseletemet ellássa.

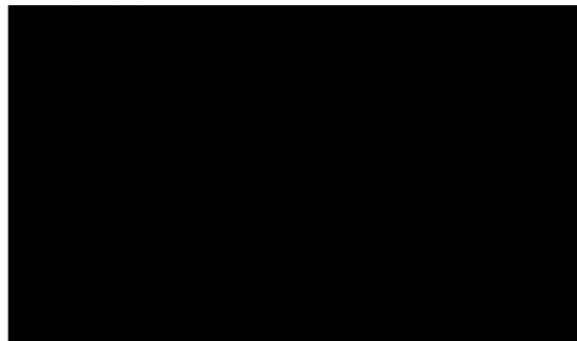
Ügyintéző ügyvéd: **dr. Bánáti János**

Hozzájárulok ahhoz, hogy ügyintéző ügyvéd helyettesítésében **dr. Bánáti Kristóf, dr. Gyalog Balázs** ügyvédek, illetve **dr. Elek György** alkalmazott ügyvéd, **dr. Horváth Orsolya** és **dr. Takács Gergely Tihamér** ügyvédjelöltek is eljárjanak.

Budapest, 2012. április 12.

BÁNÁTI ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Bánáti János
ügyvéd
1137 Budapest, Katona József u. 14. III/2.
Tel.: 339-8927; 320-5568; Fax: 320-5575

ügyintéző ügyvéd

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		KECSKEMÉTI TÖRVÉNYSZÉK	
Ügyszám:	10/2809-3/2012	FÓLAJSTROM SZÁM KEZDŐIRATON:	
FRANCICS ÉS TÁRSAI ÜGYVÉDI IRODA		Érkezett:	2012 APR. 16
Érkezett:	2012 MÁJ 11.	PÉLDÁNY:	FELZET:
Példány:	Kezelőiroda: Dr. Francics Imre ügyvéd	MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
Melléklet:	1137 Budapest, Szt. István krt. 18.	FÓLAJSTROM SZÁM UTÓIRATON:	B.73/2012

Tel: 452-7070; 329-2391; 329-2392; 329-2393; 329-2061;

Fax: 329-2488;

E-MAIL: francics@francics.hu

ÜGYVÉDI MEGHATALMAZÁS

Alulírott [REDACTED] meghatalmazom **dr. Francics Imre** ügyvédet, a **Francics és Társai Ügyvédi Iroda** (1137 Budapest, Szt. István krt. 18.) tagját, hogy az Alkotmánybíróság előtti alkotmányjogi panasz eljárásban az ügyvédi törvényben meghatározott jogkörrel képviseljen.

Hozzájárulunk ahhoz, hogy a meghatalmazott ügyvéd a képviselőlet ellátása körében helyettest vegyen igénybe.

Helyettesítésre jogosult:

a **Bárándy és Társai Ügyvédi Iroda**
tagjai és ügyvédjelöltjei, valamint
Dr. Mészáros Péter
Dr. Gór Csaba
Dr. Tóbiás Tamara

Kelt: Budapest, 2012. április 13.

FRANCICS ÉS TÁRSAI ÜGYVÉDI IRODA
DR. FRANCICS IMRE
ÜGYVÉD
1137 BUDAPEST, SZENT ISTVÁN KRT 18.
TEL.. 06-20-957-9099 FAX: 329-2488

ügyvéd

ALKOTMÁNYJOGI PANASZ	
Ügyszám: 10/2809-3/2012	dr. Újváry Zsolt ügyvéd
Érkezett: 2012 MÁJ 11.	Székhely: 1117 Budapest, Prielle Kornélia utca 19/A fszt.2. Telefon: +36-1-365-1000 Fax: +36-1-365-1001 Mobil: +36-70-380-71-27 Email: ujvay@wos.hu
Példány: db	
Melléklet: db	

KECSKEMÉTI TÖRVÉNYSZÉK	
BEJÁRÁS SZÁM KEZDŐIRATON:	
Érkezett:	2012 APR. 16
PÉLDÁNY:	FELZET:
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
BEJÁRÁS SZÁM UTÓIRATON:	B.73/2012

ÜGYVÉDI MEGHATALMAZÁS

Alulírott

meghatalmazom **dr. Újváry Zsolt ügyvéd**et az Újváry Zsolt

Iroda tagját (iroda: 1117 Budapest, Prielle Kornélia utca 19/A fszt.2.), hogy az alkotmányjogi panasz eljárásban az Alkotmánybíróság előtt az ügyvédi törvényben foglaltak szerint teljes jogkörrel képviseljen.

Az Újváry Zsolt Ügyvédi Iroda képviselőinek akadályoztatása esetén helyettesítésre jogosultak az alábbi ügyvédi irodák tagjai és ügyvédjelöltjei:

Nagy-György Anita Ügyvédi Iroda (1133 Budapest, Kárpát u. 46. I. em. 1.) tagjai és ügyvédjelöltjei

A meghatalmazás visszavonásig érvényes és hatályos.

Budapest, 2012. április 12.

dr. Újváry Zsolt ügyvéd
meghatalmazott

ÜGYVÉDI MEGHATALMAZÁS

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám: N/2809-3/2012

Érkezett: 2012 MÁJ 11.

Alulírott

[redacted] meghatalmazom a Dr Borsai Ügyvédi Irodát, (1054 Budapest, Szemere u. 17. V/2, képviseli Dr. Borsai Nelly ügyvéd), hogy a [redacted] és társai ellen bünszervezetben elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt a Kecskeméti Törvényszék előtt 1.B.73/2012. számon folyamatban lévő büntetőügy kapcsán indítandó alkotmányjogi panasz eljárásban az Alkotmánybíróság előtt az Üt-ben meghatározott teljes jogkörrel lássa el képviseletemet.

Budapest, 2012. április 12.

KECSKEMÉTI TÖRVÉNYSZÉK	
FOLAJSTROM SZÁM KEZDŐÍRATON:	
2012 APR. 16	
FELZET:	
KÖZTÜK:	
ZÁM FON:	B.73/2012

Meghatalmazó

Helyettesítésre jogosultak:

A Budapesti Ügyvédi Kamaránál bejegyzett és az Irodával munkaviszonyban álló ügyvédek és ügyvédjelöltek.

DR. BORSAI ÜGYVÉDI IRODA
1054 Budapest, Szemere u. 17. V/2.
Tel. 06-1-302-0872
Fax: 06-1-354-0423
Adószám: 1097704-2-41

.....
dr. Borsai Nelly
Meghatalmazott ügyvéd

Dr. Borsai Ügyvédi Iroda (1054. Budapest, Szemere u. 17. V./2.) Tel: 302-0872; Fax: 354-0523
e-mail: postmaster@borsaidr.t-online.hu

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/2809-J/2012
Érkezett:	2012 MÁJ 11.
Példány:	Kezelőiroda:
Melléklet:	db

Dr. Dezső Antal Ügyvédi Iroda
Dr. Dezső Antal ügyvéd
1132 Budapest, Victor Hugo u. 45. I/3.
e-mail: office@drdezso.hu
Tel / fax: (36-1) 239 9827, Tel: 781 7181

KECSKEMÉTI TÖRVÉNYSZÉK	
FŐLAJSTROM SZÁM KEZDŐIRATON:	
Érkezett:	2012 APR. 16
PÉLDÁNY:	FELZET:
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
FŐLAJSTROM SZÁM UTÓIRATON:	B73/2012

ÜGYVÉDI MEGHATALMAZÁS

[REDACTED]

[REDACTED] meghatalmazom Dr. Dezső Antal ügyvédet (1132 Budapest, Victor Hugo u. 45. I/3.), hogy a [REDACTED] s társai ellen bünszervezetben elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt a Kecskeméti Törvényszék előtt 1.B.73/2012. számon folyamatban lévő büntetőügy kapcsán indítandó alkotmányjogi panasz eljárásban az Alkotmánybíróság előtt az Ügyvédségről szóló törvényben szabályozott teljes jogkörrel képviseljen.

Helyettesítésre jogosultak: Dr. Deák Dávid és Dr. Farsang Andrea ügyvédek és a Dr. Dezső Antal alkalmazásában álló ügyvédjelöltek.

Kelt: Budapest, 2012. április 12.

Dr. Dezső Antal Ügyvédi Iroda
Dr. Dezső Antal ügyvéd
1132 Bp., Victor Hugo u. 45. I/3.
Tel./Fax: 239-9827, 781-7181

.....
Dr. Dezső Antal
Ügyvéd

ÜGYVÉDI MEGHATALMAZÁS

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/2809-3/2012
Érkezett:	2012 MAJ 11.
Példány:	

Alulírott

[redacted] alatti lakos meghatalmazom a Dr Borsai

Ügyvédi Irodát, (1054 Budapest, Szemere u. 17. V/2, képviseli Dr. Borsai Nelly ügyvéd),

hogyan a [redacted] és társai ellen bünszervezetben elkövetett különösen nagy vagyoni

hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt a Kecskeméti

Törvényszék előtt 1.B.73/2012. számon folyamatban lévő büntetőügy kapcsán indítandó

alkotmányjogi panasz eljárásban az Alkotmánybíróság előtt az Üt-ben meghatározott teljes

jogkörrel lássa el képviseletemet.

Budapest 2012 április 12

KECSKEMÉTI TÖRVÉNSZÉK	
FÓLAJSTROM SZÁM	KEZDŐIRATON:
Érkezett:	2012 APR. 16
PÉLDÁNY :	FELZET:
MELLÉKLET:	KÖZTÖK:
FÓLAJSTROM SZÁM	UTÓIRATON: B. 73/2012

A Budapesti Ügyvédi Kamaránál bejegyzett és az Irodával munkaviszonyban álló ügyvédek és ügyvédjelöltek.

DR. BORSAI ÜGYVÉDI IRODA
1054 Budapest, Szemere u. 17. V/2.
Tel: 06-1-301-0872
Fax: 06-1-354-0523

dr. Borsai Nelly
Meghatalmazott ügyvéd

Dr. Borsai Ügyvédi Iroda (1054. Budapest, Szemere u. 17. V./2.) Tel: 302-0872; Fax: 354-0523
e-mail: postmaster@borsaidr.t-online.hu

PAP ÜGYVÉDI IRODA

DR. PAP LAJOS

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/2809-3/2012
Érkezett:	2012 MÁJ 11.
Példány:	Közelediroda:
Melléklet:	db

MEGHATALMAZÁS

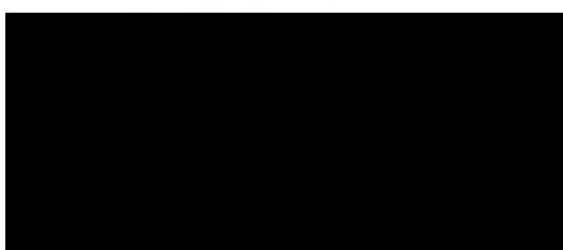
Alulírott meghatalmazom Dr. Pap Lajos ügyvédet (Pap Ügyvédi Iroda, 1137 Budapest, Szt. István krt.18. tel: 452 7070, fax 329 2488), hogy, képviselőmet

alkotmányjogi panasz eljárásban az Alkotmánybíróság előtt

minden hatóság és bíróság előtt az Ügyvédekről szóló 1998.évi 11 törvényben és más jogszabályokban meghatározottak alapján ellátása, **teljes jogkörrel** képviseljen.

Helyettesítésre jogosultak az iroda tagjai és jelöltjei, valamint a Bárándy és Társai Ügyvédi iroda tagjai és jelöltjei, valamint Dr. Ábrahám Dániel ügyvéd.

Budapest, 2012 április 12.

DR. PAP LAJOS

ügyvéd

Pap Ügyvédi Iroda

1137 Bp., Szt. István krt. 18.

Tel.: 452-7070 Fax: 329-2488

Megbízott

KECSKEMÉTI TÖRVÉNYSZÉK	
FÓLAJSTROM SZÁM KEZDŐIRATON:	
Érkezett:	2012 APR. 16
PÉLDÁNY :	FELZET:
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
FÓLAJSTROM SZÁM UTÓIRATON:	B. 73 / 2012

§
Dr. Környei László ügyvéd
1035 Budapest, Szentendrei út 27., 1300 Budapest 3., Pf.: 220
Telefon és fax: 250-11-95 , 387-78-35, Rádiótelefon: 06-70-775-1909
dr.kornyeilaszo@gmail.com

Ügyfelfogadás: hétfő-kedd-csütörtök 10-19 óra között
bejelentkezés alapján

MEGHATALMAZÁS

Alulírott

meghatalmazom

Dr. Környei László ügyvédet
(1035 Szentendrei út 27.)

*Hogy az alkotmányjogi panasz eljárásban az Alkotmánybíróság előtt,
Az 1998. évi XI. Tv. alapján
jogi képviseletemet ellássa*

Budapest, 2012-04-13

Dr. Környei László
ÜGYVÉD
1035 Budapest, Szentendrei út 27. VI/35
Telefon: 250-11-95, 387-78-35
1300 Budapest 3., Pf. 220
Mobil: 06-70-775-1909
E-mail: dr.kornyeilaszo@gmail.com
meghatalmazott

KECSKEMÉTI TÖRVÉNYSZÉK	
FÓLAJSTROM SZÁM KEZDŐIRATON:	
Érkezett: 2012 APR. 16	
PÉLDÁNY :	FELZET:
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
FÓLAJSTROM SZÁM UTÓIRATON: B. 73 / 2012	

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/2809-3/2012
Érkezett:	2012. MÁJUS 17. 10:00
Példány:	Küzelőiroda:
Melléklet:	db

KECSKEMÉTI TÖRVÉNYSZÉK	
POLAJSZÁM: 10/2809-3/2012	
KEZELŐIRODA: 2012.05.18	
MEGJELŐLÉS:	ELJÁRÁS:
MEGJELŐLÉS:	ELJÁRÁS:
POLAJSZÁM: 10/2809-3/2012	

**21/2012. (II. 16.) OBHE számú
határozat
bíróság kijelöléséről**

és 14 társa ellen bűnszövetkezetben elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt a Fővárosi Törvényszéken indult B. 54/2012. számú büntetőügyben, a Fővárosi Törvényszék elnökének 2012.EL.X.A.12. számú indítványára - a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bsz) 76. § (1) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján - meghoztam a következő

határozatot.

Az eljárás lefolytatására az ügy ésszerű időn belül való elbírálásának biztosítása érdekében, a Bsz. 62. § (1) bekezdése alapján a Kecskeméti Törvényszéket jelölöm ki.

Indokolás

A Fővárosi Törvényszék elnöke 2012. január 17. napján érkezett előterjesztésében a Bsz. 62. § (2) bekezdésére figyelemmel indítványozta a Fővárosi Törvényszék előtt indult B. 54/2012. számú büntetőügy elbírálására más, azonos hatáskörrel rendelkező bíróság kijelölését.

Indítványában tájékoztatást adott a kijelölés tárgyát érintő ügy jellemző adatairól, a Fővárosi Törvényszék Büntető Kollégiumának ügyforgalmi adatairól, a kiemelt ügyek számáról, az ügyszakban ítélező bírák munkaterhéről; beadványához csatolta az elsőfokú büntető ügyeket tárgyaló bírák által a legtávolabbi hatánapra történő kitűzéseket is. Részletezte a Büntető Kollégiumban elsőfokú peres ügycsoportba tartozó ügyeket a tárgyaló tanácsok szerinti megoszlásban, és kitért a kerületi bírák kirendelésére, illetve a másodfokú bírák besegítésére is ezen ügyek intézésében. Részletesen indokolta, hogy a kijelöléssel érintett ügy ésszerű időn belüli elbírálása a büntető ügyszakban ítélező bírák országos átlagot lényegesen meghaladó leterheltsége, valamint az egyéb körülmények miatt nem biztosítható.

Az indítvány beérkezését követően a Fővárosi Törvényszék elnökét a Bsz. 63. § (1) bekezdése alapján további adatszolgáltatásra kértem fel.

A megküldött és az Országos Bírósági Hivatal rendelkezésére álló statisztikai adatok alapján megvizsgáltam a Fővárosi Törvényszék első- és másodfokú büntető ítélezési szintjének ügyforgalmi helyzetét, különös figyelemmel a kiemelt és soron kívüli ügyekre, valamint az ügyszakban ítélező bírák munkaterhére. Az összes körülmény mérlegelését követően megállapítottam, hogy az érintett ügy ésszerű határidőn belül történő befejezése - a rövid törvényi határidők betartása mellett - csak más bíróság kijelölésével biztosítható.

A Kecskeméti Törvényszék elnöke a megkeresésemre adott véleményében tájékoztatást adott az elsőfokú ügyeket tárgyaló bírák munkaterhéről és az ügyszakokról, valamint a kiemelt és soron

kívüli ügyek számáról. Mindezek mellett a kijelölést - amennyiben az elkerülhetetlen - nem ellenezte, álláspontja szerint is közös igazságszolgáltatási érdek az ügyek időszerű elintézése.

Tekintettel arra, hogy a kijelöléssel érintett ügy elbírálása a Fővárosi Törvényszék rendkívüli és aránytalan munkaterhe miatt ésszerű időn belül másként nem biztosítható, és a kijelölés nem jár a Kecskeméti Törvényszék aránytalan megterhelésével, ezért döntöttem a rendelkező részben foglaltak szerint.

Dr. Handó Tünde s. k.

Kecskeméti Törvényszék
1.B. 73/2012/23. szám

Alkotmánybíróság részére

Budapest

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/2809-1/2012.
Érkezett:	2012 ÁPR 21.
Példány: 1 far	Kezelőiroda: dte
Melléklet: —	db

A hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt [REDACTED] és társai ellen a Kecskeméti Törvényszéken fenti számon folyamatban lévő büntető ügyben a törvényszék tájékoztatja T. Címet, [REDACTED]

[REDACTED] vádlottak védői a 2012. április 13. napján kelt alkotmányjogi panaszt tartalmazó beadványukat a Kecskeméti Törvényszékhez is benyújtották, a fenti beadvány továbbítását a törvényszék mellőzi, mivel a beadvány tartalma szerint az alkotmányjogi panaszt közvetlenül az Alkotmánybíróságnál is előterjesztették.

Kecskemét, 2012. április 21.

dr. Hadnagy Ibolya
dr. Hadnagy Ibolya
a tanács elnöke